

Izdaja Okrajni odbor SZDL Trbovlje — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik: Stane Šušter — Nadzor uredništva in uprave: Zaslavski tiskovnik Trbovlje 12, Trg revolucije 28 — Telefon štev. 51 — Račun pri Komunalni banki Trbovlje 62-KB-40-446 — List izhaja vsak petek — Letna naročnina 400 din. polletna 200 din, četrtletna 100 din, mesečna 40 dinarjev — Tiska tiskarna Časopisnega podjetja »Slovenski poročevalci« v Ljubljani — Cena izdaja 10 din — Rokodpisov ki morejo biti v uredništvu neplačane vsak tork, ne vračamo.

7 dni po smrti

Potrdilo zaupanja

Ugotovitve Glavnega odbora SZDL Slovenije glede priprav na volitve in njih poteka

Rezultati zadnjih skupščinskih volitev so izredno dobri. Te volitve so bile v Sloveniji kot v Jugoslaviji po vojni sploh najboljše. Volilna udeležba v naši republiki je bila celo večja, kot znaša jugoslovanska povprečje. V Sloveniji je volilo za 10% več volivcev kot na enakih volitvah leta 1953 in za 10% več volivcev kot ob volitvah v občinske in okrajne ljudske odbore leta 1957. Dosežena je bila tudi večja enako-

mernost volilne udeležbe v Sloveniji, saj znaša v vseh okrajih nad 80% in seje v nekaterih primeru preko 97%. Glede neveljavnih glasovnic je Slovenija nekoliko nad jugoslovanskim povprečjem, kar ne zboljšuje tega uspeha. Izredno pomembno pa je to, da so zelo dobro volila industrijska središča in mesta, partijski kraji in območja, najbolj pa so volile žene in mladi. Nekaj je tudi slabših volilnih območij oziroma krajev v Sloveniji. To so izrazito kmečka področja, ki zanje ne bi mogli trdit, da so slabše volili zato, ker bi imeli kmetje morda manjše koristi od socialističnega razvoja, ampak se je pokazalo, da ga le slabše razumejo kot drugod. Vendar so tudi v teh področjih volili boljše kot kdajkoli doslej.

Zanimanje za volilne sestanke in zborovanja je bilo zelo veliko, razprava na njih pa je bila stvarna in konstruktivna. Samo zborovanj se je v nekaterih okrajih udeležilo nad 50% volivcev.

Ne le občinski in okrajni politični aktivci, ki zaslužijo vse priznanje, marveč tudi osnovne organizacije Socialistične zveze, Zveze komunistov, Ljudske mladine, sindikati, Zveze ženskih društev in ostale družbene organizacije so si prizadevale za uspeh te doslej največje politične akcije. Zato je tudi uspeh takoj velik. Tudi radio in tisk sta ves čas dobro opravljala vlogo informatorja in mobilizatorja množic, posebno na dan volitev.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je pokazala ob teh volitvah veliko moč in akcijsko sposobnost. Njen vpliv je mnogo večji, kot bi lahko sodili po številu njenega članstva. V okraju Murska Sobota se je n. pr. volitev udeležilo preko 94% volivcev, v SZDL pa je vključeno le 25% volivcev. Zato bi bilo prav, da organizacije Socialistične zveze še nadalje na isti način razvijajo svoje politično delo, število članstva pa povečajo za toliko, da bo v skladu s pozitivnim razpoloženjem delovnih ljudi do socializma, kar so ob teh volitvah tako jasno pokazali.

Rezultati volitev potrjujejo pravilnost že prej znanega stališča vodstva Socialistične zve-

ze, po katerih je predvsem pomembno razpravljati o kandidatih na demokratičen način s pred sprejemanjem kandidature, tako da volitve potem ne odločajo več o tem ali onem kandidatu, temveč so le še potrditev in mobilizacija za uresničenje programa graditve socializma.

Prav tako se je pokazalo: kot zmotno mišljenje, da dvojne kandidature same po sebi lahko izboljšajo politični položaj in napravijo volitve demokratične. Rezultati celo kažejo, da so področja z dvojnimi kandidaturami slabše volila kot ona z enojnimi.

Volivci so na zadnjih volitvah v republiki in zvezno skupščino z velikansko, doslej največjo večino potrdili zaupanje v vodstvo in politiko nove Jugoslavije ter v moč socializma naploh. To pomeni močno podporo vodstvu naše države v nadaljnji gradnji, hkrati pa kaže na še večjo sprostitev ustvarjalnih sil delovnih ljudi Jugoslavije v sistemu delavskega in družbenega samoupravljanja za nagel in splošen napredek socialistične Jugoslavije.

Revolucionar do konca

Danes poteka pet let, odkar je omahnil eden največjih sinov naše domovine, tovariš Boris Kidrič. Sredi najplodnejšega snovanja nam ga je zavrata bolezen izrgala iz naše sredine.

Neizmerno mnogo nas je naučil tovariš Boris Kidrič. Njegovo revolucionarno bitje je poznalo samo boj: velik boj, kateremu je posvetil svoje misli, htenje in zdravje.

Boris Kidrič ni bil le bорец. Bil je tudi ustvarjalec, organizator, mislec, ki je dal neprecenljiv doprinos idejnemu trasiranju naše revolucije in naše socialistične poti. Bil je socialistični internacionalist, ne brezdolgovinski svetovljan.

Svojo rodno slovensko grudo, ki je njeni osvoboditvi toliko doprinesel, je imel zelo rad in z isto ljubeznijo je objel tudi bratsko skupnost jugoslovanskih narodov, ker je vedel, da brez te ni niti svobode niti socializma za te narode.

Tovariš Boris Kidrič je bil v pravem pomenu besede heroj, junak socialističnega dela. S tem, da je prav on nosil tako odličja, so ta odličja dobila svojo veliko, neizmerno proletarsko vrednost.

Sklonite se, rdeče proletarske zastave, v pozdrav njemu, ki nas je naučil te zastave dostojno nositi in ki nas je učil graditi domovino, nad katero naj rdeče proletarske zastave res vzneseno dostojno plapolajo. Najlepše cvetje te pomladi pa naj cvete njemu v spomin!

Zahod je te dni v hudih škripcih. Takole neuračno priznava, da se je preneglil, ko je na vrat in na nos zavrnil sovjetsko pobudo za opustitev jedrskih poskusov. Zato skuša nekoliko ublažiti to zavrnitev z iskanjem načinov, kako paralizirati sovjetsko pobudo. Ali mu bo to uspelo? Javno mnenje vsak dan huje obsaja jedrske poskuse in pritiska na svojo vlado, naj dejansko pokazejo dobro voljo. Množijo se protestna zborovanja, Angleži pa so celo organizirali

protestni pohod v angleški atomski center. Kar 5000 Londončanov se je zbralo in krenilo na 80 km dolgo pot v Oldermastone, kjer Anglija proizvaja atomsko orožje. Na polju, blizu centra se je demonstrantom pridružil še nekaj tisoč ljudi, ki so protestirali proti nadaljnji proizvodnji atomskega orožja. Znanstveniki vsega sveta pozivajo vlado, naj preneha z atomskim oboroževanjem, milijoni delavcev groze s stavko, če se vlade ne bodo spametovale in napravile kraj blaznemu početju.

Tudi kongres socialistične mladine

Zahodne Nemčije, ki je bil te dni v Berlinu, je sprejel poziv na boj proti atomski smrti z vsemi sredstvi. Socialistična mladina Zahodne Nemčije zahteva od bonnske vlade, naj se odreče atomske oborožitve, naj prepove ustanavljanje raketskih oporišč na zahodnememskem ozemlju. Vse to dokaj zgovorno kaže, da se svet zaveda nevarnosti, ki mu pretili in zato lahko upamo, da bo sta Vzhod in Zahod le naša skupen jezik, sedla za mizo in se človeško pomenila, sicer bo svet uničen. In: Zahod bo moral odgovoriti na »otipljivo« sovjetsko pobudo in pobudo, ker se bo drugače znašel pred milijoni ljudi kot obtoženec. — Popravimo se še nekoliko na francosko-alžirski spor.

Posredovalna mislija ni uspeła

Kljub temu, da je Burgiba skoraj na stekaj odprti vrata. Čeprav sta oba posredovalca vztrajala, da njihova mislija ni zašla v krizo, je kot na dlan, da zavlačujeta svoje delo in Tunizija upravičeno dvomi v njun dosedanji optimizem. Tunizija se ne da ukaniti in ti na francoske timanice, ker ima dokaj briske izkušnje iz nedavne preteklosti. Na Madžarskem pa se že več dni

mudi sovjetska delegacija

ki jo vodi premier Hruščev. V nekaterih krajih Madžarske je Hruščev med drugim tudi povedal, da je SZ pripravljena umakniti svoje čet iz vseh držav, tako imenovane vzhodnega bloka, če bi zahodne države storile isto. Ta izjava je naletela na živahno komentiranje in reagiranje Zahoda. Zahod tega za zdaj ne namerava storiti, ker bi se porušil njegov obrambni pas, za katerega žrtvuje milijone dolarjev. — O gospodarski krizi, ki se pojavlja v ZDA in ostalih zahodnih državah, piše te dni ves svet. Stevilo brezposelnih narašča, precej velikih tovarn pa dela le nekaj dni v tednu. Dr bi proučili vsa ta gospodarska uprašnja, je Anglija predlagala

sestaneč šefov

zahodnih sil

na katerem naj bi bilo glavno upravljanje rezerve štirinskega področja in pa stabilizacija cen blaga in trgovini, seveda v luči ameriške recesije.

VREME

Ob koncu tega tedna jasno in toplo vreme. V prvih dneh prihodnjega tedna ponovna ohlajitev in padavine, sneg skoraj do nižin; pozneje ob razjasnitvah slana. V naslednjih dneh bodo le posamezni jasni in topli dnevi, v splošnem pa bo nestabilna s pogostimi padavinami in razmeroma hladno.

V Hrastniku za 1. maj

Tudi v tej zasavski občini nameravajo slovesno praznovati letošnji delavski praznik. Neizvajajo ustanovitven odbor bo pripravil podoben program praznovanja. Okvirni program je že pripravljen, iz njega pa povzemamo, da bo hrastniška mladina na večer pred praznikom vsenokrog po okoliških ribnih prizgala kresove, na sam praznik pa bo kot vedno prebujala občane godba na pihala, oziroma obe godbi na pihala. Nato se bo iz obeh delov Hrastnika razvil sprevod do letnega telovadšča, kjer bo veliko zborovanje. Popoldan pa bodo tradicionalna telovadna in športna tekmovanja. Naslednji dan bodo hrastniška društva in organizacije povabile svoje člane in druge delovne ljudi na okoliške planinske postojanke, kjer bodo ljudske zabave.

(v)

(Z občnega zbora Zveze borcev trboveljskega okraja)

Še danes mobilizatorji

Aktivno tovarštvo je osnova vsega našega dela — tako je bilo ugotovljeno in poudarjeno na skupščini Zveze borcev okraja Trbovlje.

Ze samo poročilo predsednika Zveze borcev trboveljskega okraja, tov. Ivana Sorna, in številne koristne pripombe v razpravi, v katero so posegli številni borci in gostje, so potrdile, da je Zveza borcev vodila pri delu misel: skrb za človeka. Misel na delovnega človeka pa se ni izražala samo v skrbi za otroke padlih borcev, v kateri so organizacije ZB v trboveljskem okraju dosegle velike uspehe in zato tudi prejele zaslužen priznanje Centralnega odbora Zveze borcev Jugoslavije. Ta skrb prihaja od izraza tudi v spoznanju, da so borci dolžni tudi danes — kot so to delali med vojno — mobilizirati vse delovne ljudi za izvrševanje vsakodnevnih nalog, ki se postavljajo pred nas. Zato je ona od osnovnih nalog članov ZB, da se povsod vključujejo v družbeno življenje in da stoje v prvih vrstah borcev za izgradnjo socializma. Tako nam številke prikazuje, da sodeluje 409 bivših borcev, članov ZB, v upravnih odborih in delavskih svetih, 653 borcev v raznih drugih organih družbenega upravljanja in 2423 borcev v raznih društvi in organizacijah, ki predstavljajo močno oporo organom samoupravljanja kakor tudi organizacij ZB. Ze te številke, čeprav bi bile lahko še večje, nam potrjujejo, da so se naši borci s polnim čutom odgovornosti vključili v delo za izgradnjo jutrišnjega lepšega dne.

V razpravi, ki je sledila poročilu, pa je prišlo do poudarka tudi delo posameznih komisij v organizaciji. Tu smo opazili, da je bila najbolj delavna komisija za otroke padlih borcev in komisija za zbiranje zgodovinskega materiala, četudi slednja ni v celoti izpolnila svojih nalog.

Skrb za delovnega človeka, ki je, kakor že rečeno, ena izmed osnovnih nalog ZB, je dobila poudarek v poročilih in tudi v sami razpravi. Vendar je imel pomembno prav delavci iz Trbovlje, ki je v razpravi razvedel

da še vse premalo skrbimo za borce, zlasti glede preskrbe stanovanj. »Kako je sploh mogoče,« je dejal ta delegat, »da na primer v Trbovljah 9 bivših borcev še vedno prosi za stanovanje od leta 1945, 6 od leta 1953, pet od leta 1954, in tako dalje. Mislim, da smo v tem pogledu premalo napravili, če govorimo o skrbi za našega borca, delovnega človeka.« — je zaključil delegat iz Brežic.

Tovariš Mirko Skalin iz Trbovelj pa je v razpravi lepo podčrtal aktivno tovarštvo, ki je bilo ključ in krona vseh uspehov v časih narodnoosvobodilne

nje delo in bo komisija za sklepe imela lahko stališče pri izdelavi programa za bodoče delo Zveze borcev, so spregovorili še tovariši gostje: narodni heroj Ivan Kovačič-Efenka, sekretar OK ZKS Trbovlje, tov. France Kimovec-Ziga in član Glavnega odbora ZB Slovenije tov. Franc Simončič. V svojem nagovoru so poudarili priznanje njenemu zglednemu delu s koristnimi napotki za bodoče, še uspešnejše delo.

—ar

Hrastniška mladina spet zboruje

Vsa hrastniška delavska mladina ima te dni posebne proizvodne sestanke, na katerih sklepajo o svojem delu in doprinosu k razvoju proizvodnje v svojih podjetjih. Mladinski aktivni bodo tudi tokrat predlagali precej mladincev v nove delavske svete.

(v)

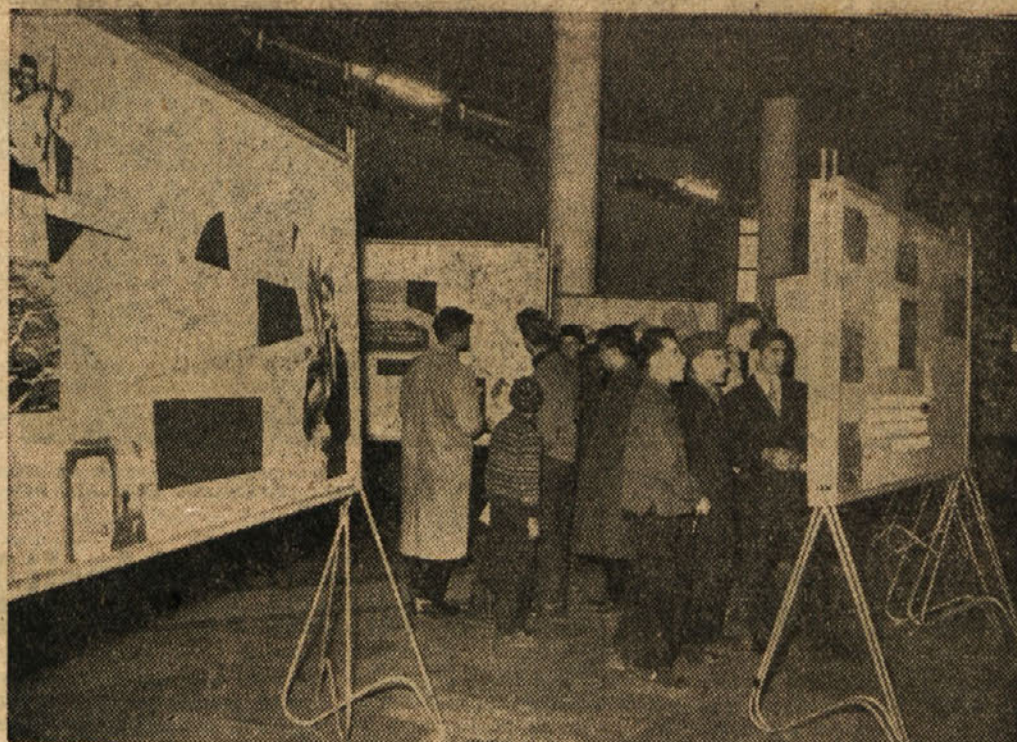
PRVOBORNIK MIRKO SKALIN IZ HRASTNIKA SE JE OGLASIL K RAZPRAVI

vojne, kar mora biti tudi danes. Ko je tovariš Skalin govoril o nesmiselnih tekmah v atomskem oboroževanju, je poudaril: »Mi sami imamo najmočnejše atomsko orožje — in to je naša ljudska armada, ki je zrastle iz naših ljudi...«

Občni zbor je nato soglasno sprejel predlog o ustanovitvi zdravstvene komisije, ki bo skrbela za zdravstveno zaščito vseh, ki še vedno trpe na posledicah zadnje vojne. — Udeleženci so se v naslednjem pridružili protestu vseh naprednih sil v svetu proti atomski oborožitvi zahodnonemške vojske in so o tem sprejeli posebno resolucijo, ki jo bodo posploh Centralnemu odboru Zveze borcev NOV Jugoslavije.

Ob zaključku razprave, ki je dala bogate napotke za nadalj-

Pomembna razstava v Trbovljah

Pretekli teden je odprl OK LMS Trbovlje v dvorani Delavskega doma v Trbovljah razstavo pod geslom »Ljudska mladina Jugoslavije v borbi in izgradnji«.

Razstava je namenjena predvsem vsej zasavski mladini, ki si v velikem številu ogleduje razstavo in se na njej seznani z življenjem jugoslovanske mladine v preteklosti in danes, kjer doprinese svoj prispevek k izgradnji jutrišnjega lepšega dne. Razstava nazorno prikazuje delo n'adine v besedi in sliki ter vsebuje tudi nekaj utrinkov iz življenja brigad na avtocesti.

Razstava bo odprta do sobote, 12. aprila, in imajo Trboveljčani še priloiko, da se seznani z ogromnim doprinosom jugoslovanske mladine k izgradnji naše socialistične domovine.

Pred VII. kongresom ZK Jugoslavije

22. aprila se bo v Ljubljani začel VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Kongresna dvorana bo sprejela 1700 delegatov iz vseh krajev naše socialistične domovine in vse naše ljudstvo bo pazljivo prisluhnilo njihovim razpravam.

Ze sedaj pred kongresom čutimo njegovo bližino. Ne le komunisti, vsa naša javnost živo razpravlja o nedavno objavljenem osnutku programa Zveze komunistov. Naši delovni ljudje se poglabljajo v ta osnutek in zajemajo iz njega perspektive nadaljnjega razvoja socialistične Jugoslavije. Vsaka stran programa Zveze komunistov nam odpira nova obzorja, krepi zaupanje v našo sedanjo in bodočo pot.

Naj omenimo le nekaj stavkov iz osnutka programa, ki govori o vlogi socialističnih političnih organizacij. Socialistična demokracija ne odpravlja političnih organizacij naploh, zlasti ne odpravlja volilne vloge zavestnih socialističnih sil, ki so pri nas izražene v Zvezi komunistov, v Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije — v sindikatih itd. Nasprotno, takšne organizacije so kot nujne organizacijski činitelj družbene zavesti, kot oblika boja mišljenj, ki je odsev objektivnih družbenih protislovij, prepotrebna sila družbenega razvoja. Ni dvoma, da bo v prihodnosti, vzporedno z izginjanjem razrednih antagonizmov in zunanjegega pritiska, postajala struktura političnih organizacij in manifestacija politične dejavnosti nasploh mnogo bolj razpoložljiva in svobodna. Toda takšne organizacije bodo vedno manj sestavni del in instrument sistema oblasti, ampak bodo vse

bolj postajale družbene organizacije za znanstveno proučevanje in usmerjanje družbenega gibanja, za družbeno vzgojo množic, za idejno, politično in strokovno pomoč državljanom v njihovi družbeni dejavnosti in podobno. Prav ta proces k neposredni brezstrankarski socialistični demokraciji, ki je obenem tudi oblika postopnega odmiranja posameznih funkcij države oziroma njihovega spreminjanja v funkciji družbenega samoupravljanja.

Na tej poti družba ne more preskakovati etap. Napredek v političnih odnosih je v tesni zvezi z napredkom v ekonomskih družbenih odnosih. Sleherno zatekanje v abstraktno konstrukcije, prav tako pa tudi zaostajanje, mora nujno povzročiti družbene motnje. Zgodovinsko naprednost vodilnih zavestnih, socialističnih sil dokazuje prav njihova sposobnost, da ostanejo na čelu nepretrganega procesa, ki vsklaja oblike socialistične demokracije v gospodarski osnovi, v razvoju socialističnih ekonomskih odnosov.

Komunistična partija, ki sta jo narodnoosvobodilna vojna in socialistična revolucija postavili na vodilni položaj tudi v socialistični izgradnji, je na osnovi teh načel tako med narodnoosvobodilno vojno in revolucijo, kakor tudi po zmagi sprejemala praktične ukrepe, ki naj utro pot za ustvarjanje in razvoj takšnega demokratičnega mehanizma, da bodo široke ljudske množice lahko stalno aktivne in odločujoči politični činitelj, da bodo lahko vsak dan in neposredno sodelovali v vseh družbenih zadevah.

Ob občnih zbiorih KZ Trbovlje in KZ Dobovec

Sodelovanje med občno, kmetijskimi zadrugami in SZDL pri delu za napredek kmetijstva je rodilo v Trbovljah vidne uspehe

Sodelovanje med občno, kmetijskimi zadrugami in SZDL pri delu za napredek kmetijstva je rodilo v Trbovljah vidne uspehe

Cepivo so Trbovlje znane le kot veliko industrijsko središče in je kmetijstvo v tej občini najslabše gospodarska veja, se vendarle posveča povečanju in izboljšanju domače kmetijske proizvodnje vseh vrst živil. Posebno pohvale je vredno to, da pri delu za dvig kmetijstva v Trbovljah vzorno sodelujejo občinski ljudski odbor in organizacije SZDL z obema kmetijskima zadrugama — Trbovlje in Dobovec. Nedvomno je prav te okoliščine prisplovali, da so pri pospeševanju kmetijstva v tej občini dosegli v zadnji dobi že vidni uspehi.

Pri ObčL Trbovlje sodeluje komisija za proučevanje kmetijstva in gozdarstva, katere člani so razni kmetijski odborniki ObčL in zastopniki obeh kmetijskih združenj in najnaprednejši kmetovalci. Ta komisija odloča tudi o uporabi proračunskih sredstev občine za kmetijsko-pospeševalne namene, katerih je bilo lani porabljenih 50.000 din. V glavnem so ta sredstva uporabljali kot prispevke za nakup plemenjakov, za tehnično opremo elcip in organiziranje akcij za zatiranje sadnih škodljivcev in kloradnega hrošča, za borbo proti goveji tuberkulozi, velik del pa tudi za strokovno izobraževanje kmetovalcev in vrtničarjev, to je za strokovna predavanja, praktične tečaje in demonstracije, zlasti pa za organiziranje kmetijsko-gospodarske šole, ki je v kraju delovala še pred skoraj 40 leti pa vse do zadnje vojne, letošnje zimo pa so jo spet obnovili — kar je omogočilo razumevanje ObčL in SZDL za najnovejša strokovna izobraževanja kmetijske mladine.

Razni za organiziranje kmetijsko-gospodarske šole je dala občina kmetijskim zadrugam potrebna sredstva. SZDL pa organizacijsko pomoč pri izvedbi strokovnih predavanj in praktičnih tečajev za kmetovalce in vrtničarje. Tako predavanja so bila organizirana za kmetovalce po vseh večjih okoliših, skupno lanske zimo 16, v letošnji pa 12. Več predavanj je bilo nadalje organizirano v samem mestu za vrtničarje, ki so v Trbovljah izredno številni.

Nadalje skrbita KZ Trbovlje in KZ Dobovec za pridelovanje sortno čistega semena pšenice »Podgorica« in za čiščenje semenskih žit, ki jih je bilo v letu 1957 samo pri KZ Trbovlje okolišeno nad 6.000 kg na velikem selektirju OZZ.

KZ Trbovlja ima dve, KZ Dobovec pa eno stalno elcipo za zatira-

nje rastlinskih škodljivcev in bolezni, ki z motorizirano opravo škropljenje akcije na sadnem drevju in krompiriških. V letu 1957 je bilo porabljenih nad 2.500 kg kmetijskih sredstev za rastlinsko zaščito.

Lanske leto so s pomočjo ObčL in OLO Trbovlje kupili 4 plemenjske bikle na Primorskem in dva plemenjska merjasa. Možna kontrola so opravljali pri 33 barvah v glavnem pri potomskih krav, kupljenih pred leti s pomočjo ObčL na Primorskem, od katerih je že precej zamrznjen.

KZ Trbovlje ima posebno trgovino za kmetijske potrebščine, v kateri nudi svojim članom razen vseh vrst semen in zaščitnih sredstev tudi močna krmila vseh vrst, kmetijsko orodje in stroje ter sploh vse, kar je potrebno v kmetijskem gospodarstvu. Za prevoz odkupljenega lesa si je KZ Trbovlje lani kupila še tovorni avto, medtem ko je njen »tornik« verjetno najbolj uporabljeno in naj-

bolje ohranjeno vozilo te vrste v Sloveniji.

Za kmetijsko gospodarstvo so bile lanske leto urejene zadržne zaprtje grede v dveh vaseh, prav tako je bila za gospodarstvo lani prirejena posebna okrajšanja z ogledom vrtnarske šole v Medlogu, gozpodarske šole v Šentjurju in gozdarstvaškega zavoda v Lohci.

Obe zadruzi sta nadalje lani priredili dvodnevno strokovno ekskurzijo z ogledom mlekarne razstave v Ljubljani, več vzornih posestev v Sloveniji in na Hrvaškem ter jesenskega veletrga v Zagrebu. Prav tako sta obe zadruzi pomagali pri gradnji oz. obnovi gospodarskih poslopj in gnojšč s prevozom materiala po znanih ceni. Za čiste sta kupovali tudi strokovne knjige in časopise.

V zadnjem času obe KZ skupno pripravljata uvedbo prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja in kolektivnega zavarovanja živine. Zaradi načrtnega izvajanja zdravstvenih akcij, ki se v občini izva-

jajo že več let, se je posrečilo preprečiti škodo po kloradnem hrošču — z obveznim vsakoletnim splošnim škropljenjem sadnega drevja pa preprečiti širjenje kaparja na sadnem drevju. Prav tako je goveja tuberkuloza skoro v celoti zatrita, niti ni bilo v zadnjem letu večjih napadov rdečice niti drugih živalskih kužnih bolezni.

ODKUP MLEKA IN OSTALO

Pretežno iz sredstev gozdnega sklada je bila v zadnjih letih zgrajena govska cesta iz Trbovlje do Cebin ter nadelane ali vsaj temeljito popravljene številne poti do hrbovskih vasi in gozdov. Izboljšanje odvoznih poti je razen lažjega odvoza lesa omogočilo tudi kmetijskim zadrugam organizirati odkup mleka iz oddaljenih hrbovskih okolišev, k čemur je ObčL pripomogel s prispevkom. Kmetijski zadruzi za nakup mlečne posode za prevoz. Na ta način je uspelo KZ Trbovlje zajeti nad 500 l mleka dnevno, ki je prej vedno ostajalo doma, oziroma so v teh okoliših prej redili živino za zakol. Kadarkoli se večina mleka še vedno prenaša v Trbovsko dolino po mlekaricah, zaradi česar je natančneje ugotovljeno količine dnevno oddane mleka domače proizvodnje nemogoče, lahko pa trdimo, da se zadnje čase v občini Trbovlje pridobi vsaj 3500 l mleka dnevno, s katerim se krije nad polovico skupne porabe mleka v občini.

Stanje goveje živine se v občini leto za leto manjša, največ zaradi tega, ker redijo kmetje vedno večji odstotek krav. V zakol je bilo v letu 1957 oddano okrog 700 glav govedi.

Sadjarstvo je doživelo lanske leto veliko katastrofo pri mraškem snegu in pozehi, kjer je bilo uničeno nad 4.000 dreves, vendar je bilo še več sadnih dreves, okrog 4.500, spornih in v jeseni lanskega leta na novo posajeno.

Sadna drevesca sta posredovali kmetijski zadruzi Trbovlje in Dobovec, prav tako umetna gnojila, ki jih je bilo lani samo pri KZ Trbovlje prodano 110.000 kg, kar znaša 275 kg na hektar njiv oz. vrtov, ali 138 kg na hektar obdelovalne zemlje. To povprečje je vidno nad okrajšani in republikanski in znamenje naprednosti naših kmetovalcev in vrtničarjev.

Kmetijski zadruzi Trbovlje in Dobovec posredujejo pridelovalcem tudi semensko blago vseh vrst, zlasti pa vrtna pridelovalca. Krompirji najgostejših in najokrajšanih belih sort: Albina in 827-3 ter vzdržljiva pridelovalna belega krompirja sorte Vekaragis. Samo KZ Trbovlje je v letu 1957 okrajšala svojih članov nad 22.000 kg semenskega krompirja navedenih belih sort.

Letošnji občni zbor OO ZB NOV v Trbovljah je bil zelo uspešen

Na rob stanovanjske krize v Brežicah

Za ekonomično trošenje razpoložljivih sredstev!

V občini Brežice manjka po podatkih, s katerimi razpolagajo, trenutno 432 družinskih stanovanj. Pri vsem tem pa je važno omeniti, da bo potrebno v prihodnje pravilno usmerjanje stanovanjske izgradnje, ekonomično uporabljanje razpoložljivih sredstev in najti način, kako v naprej več in ceneje graditi. Rač je, da so začeli v zadnjem času v širšem obsegu iskati možnosti za pocenitev stanovanjske izgradnje, vendar pa sedaj ne kaže čakati na prve rezultate.

Sedanji, zastareli način gradnje stanovanj povzroča nešteto težav pri projektiranju, izvedbah in pri urbanistični ureditvi. Znanj so tudi vzroki, zakaj zidajo z materiala najrazličnejših vrst in dimenzij ter tudi to, da prav ti čimtelji v nemajhnih meri vplivajo na podražitev

gradenj. Povsod se delajo s tistim, kar se pač dobi na gradbišču. Investitorji niso orientirani v to, da bi iskali res najbolj ekonomske načrte, kajti k dobi kredit, se jim sila mudi z načrti. Le-te izdelujejo projektiivne organizacije bolj ali manj na hitro roko. Razumljivo je, da se pri tem ne poglobljajo v detalje in ne iščejo možnosti, kako bi s samim projektom gradnje pocenili. In kaj se zgodi? Vsaka hiša je malo drugačnega tipa, različnih oken, vrat; stanovanja so povsod drugačna itd. Ta različenost vsesprega podražuje gradnje in obrtniška dela.

V letošnjem letu bodo v občinskem kreditnem skladu za zidanje stanovanjskih hiš v Brežicah zbrali okoli 30 milijonov din, čeprav so pričakovali vsaj 80 milijonov. Toda pripomniti je treba takoj, da je teh 30 milijonov din že angažiranih. Torej v letošnjem letu v Brežicah ne bodo začeli s kako novo gradnjo.

Prav primer Brežic, kjer je zelo občutna stanovanjska kriza in kjer se v občinskem kreditnem skladu za zidanje stanovanjskih hiš zbere malo sredstev, kaže, da bo potrebno za rešitev stanovanjske stiske v prihodnje sodelovanje med projektanti, industrijo gradbenega materiala in gradbeno operativno. Uvedbi naj bi tudi delno bi-

zidajo, saj bi s tem zmanjšali stroške stanovanjske izgradnje. Z uvedbo delne tipizacije bi podjetjem omogočili, da izdelujejo serijsko večje količine gradbenih elementov. Za opravljanje obrtniških del je v sedanjih pogojih potrebno skoraj enako število obrtnikov kot gradbenikov. Obrtnikov pa primanjkuje in so zato dela draga. Ker je obrtnišvo še vedno na razmeroma primitivni stopnji, je razumljivo, da izdelki tudi zaradi tega ne morejo biti poceni.

Kar se tiče notranje ureditve stanovanj, bi z uporabo cenejših materialov mnogo prihranili (umetne mase, stenske obloge, instalacije in podobno). Investitorji, izvajalci in projektanti bi nedvomno lahko našli na tem področju dostikrat boljše rešitve, kar spet močno zniža stroške gradnje.

V letošnjem letu gradnja nova stanovanja s posojilom iz občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš Gozdno gospodarstvo Brežice in podjetje »Elektro-Krško«. To pa je tudi vse, kar bodo letos gradili. Pri prvi gradnji pa je opaziti nekatero pomanjkljivost, ki sem jih že omenil. Kakor smo zvedeli ob našem zadnjem obisku v Brežicah, bodo ta blok sezidali samo do vrha. Potem pa bodo baje čakali, da popravijo projekt!

Veliko število stanovanjskih poslopj v Brežicah je že dostavilo svojo nameno. Tudi to precej vpliva na zaostrenost stanovanjske krize. Najemnine ne krijejo izdatkov vzdrževanja hiš in stanovanja tako iz dneva v dan vedno bolj propadajo.

Gradnja stanovanj je v Brežicah vsekar: muja. Letos ni sredstev, da bi gradili, saj je na primer občinski ljudski odbor Brežice nameraval zidati 4-stanovanjski blok, ki je moral to zamisel opustiti. V ostalem pa tudi pri podjetjih ni pravega zanimanja za gradnjo stanovanj.

Časa je letos več kot dovolj, da zainteresirajo podjetja, ki so v Brežicah, da se zavzamejo za pospešeno gradnjo stanovanj in da se za to že prej dokončno pripravijo vse potrebno, da ne bi kar tjavdan razmetavali sredstva, ki so last naš vseh.

M. Lipovšek

Napredek Splošne obrtne kovinarske zadruge v Vidmu-Krškem

Če se napotiš z železniške postaje Videm-Krško proti starinskemu mostu, se ti pogled nehote ustavi na veliki hali, iz katere se neprestano trgajo prameni svetlobe. Poleg nje pa stoji kot pritlikavec majhna polidgovata zgradba, v kateri se je pričel kaliti kolektiv Splošne obrtne kovinarske zadruge v Vidmu-Krškem.

Kar neverjetno je, da je v letu 1956 v tako majhni zgradbi bilo zaposlenih okrog 50 ljudi, ki so ustvarili 4,5 milijona dinarjev dobička pri bruto dohodku 41,5 milijona dinarjev.

V preteklem letu se je število zaposlenih podvojilo. Predvideni proizvodni plan so pa povečali za 100,8 %, kar predstavlja velikanski uspeh, saj je znašal njihov celokupni dohodek 160,5 milijona dinarjev.

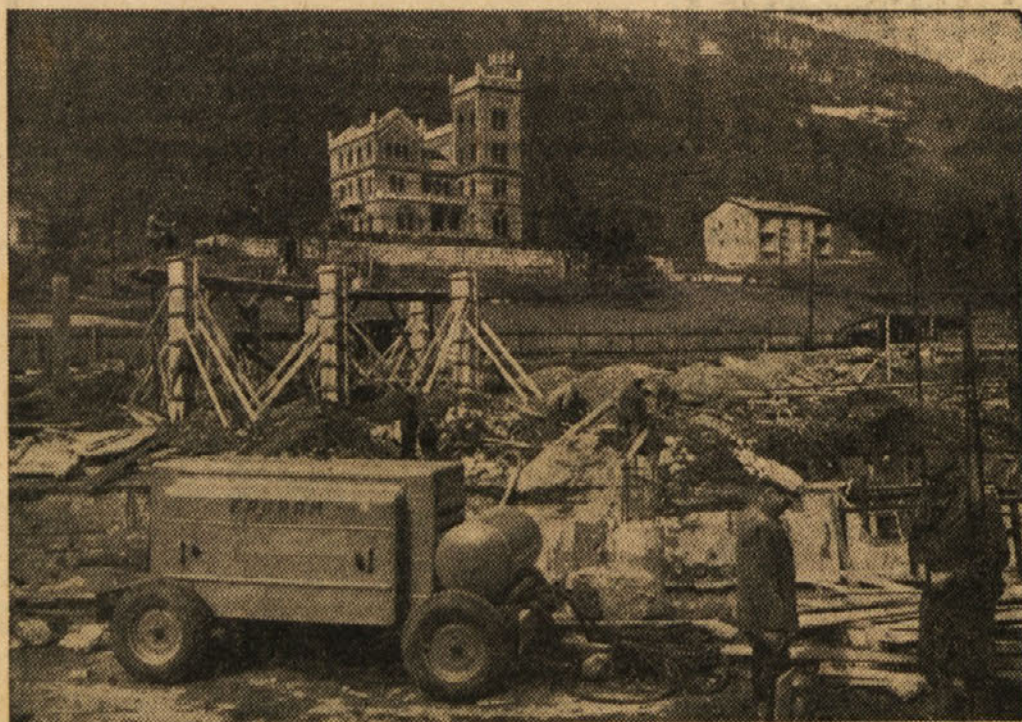
S tem, da so v podjetju zgradili novo delavniško halo in

kupili nekaj nove opreme, so ustvarjeni pogoji, da bodo člani kolektiva v letošnjem letu napravili dohodke v vrednosti okrog 230 milijonov dinarjev. Ko bodo delovne prostore povečali, bodo lahko zvišali število zaposlenih, ki jih je trenutno v zadrugi 158, na 200.

V glavnem izdelujejo v podjetju izdelke za ladjedelništvo, opremo za železarne, stavbno opremo in podobno.

Da je Splošna obrtna kovinarska zadruga od svoje ustanovitve, to je od 8. julija 1954, ko je devet članov kolektiva ključavničarske delavnice bratov Cebular organiziralo kovinarsko zadrugo, dosegla tako lepe uspehe in se tako razširila, je zasluža dobrega upravnika, delavskega sveta, upravnega odbora, in pa seveda celokupnega prizadevanja delovnega kolektiva.

—S

NA GRADBIŠČU STEKLARNE HRASTNIK JE VSAK DAN BOLJ ŽIVO. MUHAŠTO VREME JE DOSELEJ NEKOLIKO PONAGAJALO, ZDAJ PA KO PRIHAJA V DEŽELO RESNIČNA POMLAD, BODO MORALI GRADITELJI POHITETI

Rako gospodarijo hrastniški steklarji?

V hrastniški Steklarni je bilo pred dnevi prav živahno, posebno še v sindikalni podružnici, kjer so več dni razpravljali o volitvah v tovarniški delavski svet, ki bodo prihodnji tork.

Ce pregledamo dosedanje delo delavskega sveta in upravnega odbora podjetja, lahko ugotovimo, da sta svoje naloge kaj uspešno opravljala. O tem ne govorimo samo številke o proizvodnih uspehih tovarne, ampak tudi delo posameznih članov.

Dosedanji delavski svet steklarne je štel 51 članov. V njem je bilo 5 zelo aktivnih komisij, ki so redno delale ter o svojem delu redno poročale delavskemu svetu in kolektivu. O celotnem poslovanju delavskega sveta in o gospodarstvu tovarne je redno poročal steklarjem njegov predsednik, prav tako pa so se člani kolektiva o vsem obveščali iz izbošeniimi zapisniki o zasedanjih DS. V pretekli mandati dobili sta bili prav posebno aktivni komisija za investicije in komisija za plače, ki je urejala norme in premijski pravilnik. Tudi sindikalna podružnica je nudila dokaj dobro pomoč, vendar bo morala pospešiti še večjo skrb vzgojnemu delu mladih članov in članice DS. Na eni izmed zadnjih sej je delavski svet ustanovil tudi komisijo za zaposlene žene, ki je že začela delo. Pregledala je vsa delovna mesta v podjetju ter razpisala anketo o vseh vprašanih zaposlenih žena.

Kolektiv tovarne je bil celo leto marljiv, zato predsednik DS tov. Grčar ni imel težav, ko je na zadnjem sestanku sindikata poročal članstvu o gospodarjenju podjetja. Tako je na primer vedel, da je steklarna izdelala

la lanske leto namesto planiranih 6000 ton stekla 6235 ton ali 3,92 % več, na posameznika 243 kg stekla več kot leta 1956. Tudi lom stekla se je v tovarni znižal. Tega je bilo leta 1954 22,21 %, predlanske leto 16,83 %, lani pa se je lom znižal na 15,15 %.

Steklarna lani ni imela težav s plasiranjem svojih izdelkov — nasprotno, še premalo jih je bilo. Prodala je 6.350 ton stekla in presegla plan za 5,83 %, tako da je iz zalog prodala še 125 ton stekla.

Predviden izvoz se je od 240 ton povečal na 340 ton. Steklarske izdelke je tovarna izvažala po vrstnem redu v Italijo, Sirijo, Švico, Anglijo, Malto, Egipt, Nizozemsko, Nemčijo, Tunizijo, Libijo, Jordanijo in Kanado. Iz tega opazimo, da je hrastniška Steklarna poznana skoraj v vseh delih sveta.

Za rekonstrukcijo tovarne ima podjetje sedaj na razpolago nad 233 milijonov dinarjev sredstev. To bo morala letos smotno izkoristiti, kajti rok začetnega obratovanja obnovljene tovarne je postavljen za 1. februar prihodnjega leta.

Predsednik delavskega sveta je ob tej priložnosti poročal tudi o plačnem skladu, amortizaciji, osnovnih sredstvih, največ pa o premijah, o katerih je bilo precej razprave. Ta je pokazala, da premijski pravilnik preteklo leto ni povsem ustrežal. O njem je že razpravljala sindikalna podružnica ter skupno z upravnim odborom podjetja sestavila komisijo, ki bo izvedla revizijo pravilnika.

Ko je tajnik sindikalne podružnice prebral še predlog za bližnje volitve v delavski svet,

ki bodo 8. aprila t. l., so vsi zbrani predlog potrdili. V novi delavski svet kandidira 10 žena in 5 mladincev.

Prizadevnim hrastniškim steklarjem želimo v nadaljnjem obilo uspehov.

R. V.

● Talo teden imajo v mnogih sevnških podjetjih volitve delavskih svetov. Delavci so na predvolilnih sestankih ocenjevali delo dosedanjih delavskih svetov in razpravljali o poslovanju tovarne, stanja v svoji podjetji. Nekateri delavski sveti se bodo precej pomladili. Tako je bilo doslej v »Jugotomnu« v delavskem svetu premalo delavcev in mladih ljudi. Zda se kandidira precej delavcev in mladih ljudi. Tudi v Kopitarni kandidirajo mladi delavci, ni pa tako v krmeljskem rudniku. V tem podjetju bo morala mladinska organizacija bolj pogumno kandidirati mlade delavce in starejšim rudarjem prikazati pomen priliva mladih v organe delavskega samoupravljanja.

● Do 20. aprila bo moralo še kakih 15 tereških in vaških odborov Socialistične zveze opraviti obne zborni. Videti je, da se je stvar marsikje zataknila. Članstva sedaj letos ne bo npr. povečati, čeprav bi bila to prva, najvažnejša naloga vseh odborov Socialistične zveze. Mnogi tereški in vaški odbori so sploh letos za nemarilno pobiranje članarine, zdej pa, ko se je le-ta povečala, bo menda mnogo težje zvesti v okoliških vaseh. Nekateri vaški odbori so bili lani iniciatorji raznega političnega in gospodarskega življenja. Tako so v vasi Orehovo uredili vodnjak v polovici vasi, zdej bi radi napeljali vodo še v drugi del kraja. So bili pa tudi kraji, kjer so imeli nekoliko sredstev, pa jih niso porabili, ker Socialistična zveza ni znala volivcev zainteresirati za delo. V sami Sevnici pa mestni odbor SZDL kupa za letošnje redno shajanje opravila v celoti svojega dela, ker skrbijo za razne politične in druge

akcije kar občinski odbor SZDL. ● Stanovanci novih stanovanjskih blokov pri železniški postaji so sklenili urediti dvorišče pred svojimi hišami in zgraditi otroško igrišče. To delo bodo opravili s prostovoljnimi delom. Tako bodo mladi prišli do prepotrebne igrišča.

● Trgovska podjetja v Sevnici so se lotila precej pomembnega dela. Sklenili so postaviti trgovski dom, na vrhu pa urediti nekaj stanovanj. Načrti za to delo so že naročeni, dom pa bo stal blizu železniške postaje. Upravniki prostorih bo dobila svoje prostore tudi komunalna banka.

● Najbolj aktivno društvo v sevnški občini je trenutno TUD »Partizani«. Se lani je imelo društvo le pionirsko telovadno vrsto, danes delajo v društvu vse vrste. Zlasti številna je iz vrst članic, ki šteje kar 32 žena in deklet. Društvo bo v bodoče še bolj izpolnilo svoje vrste in ima v načrtu pripraviti samostojen telovadni nastop.

● Sevnški delovni ljudje bodo praznovali delavski praznik z raznimi izleti v naravo, na večer pred praznikom bo v Sevnici centralna akademija, po tovarnah in podjetjih pa bodo imeli še samostojne proslave.

VOLITVE V HRASTNIŠKI STEKLARNI

Hrastniški steklarji so te dni izvolili nov 51-članski delavski svet svojega podjetja. Udeležba na volitvah je bila 99,2 %. V novem delavskem svetu je tudi šest mladincev in deset žena.

NAŠ KOMENTAR

Razprava o eksplozijah

Sklep Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze o enostranskem prenehanju polzakov s jedrskim orožjem so pozdravili vsi miroljubni ljudje na Vahodu in Zahodu — ne zaradi načina kako je bil sprejet, ampak zaradi njegove vsebine, njegove praktične vrednosti. Trideseti marec 1958 bo zapisan v zgodovini kot dan, ko je bil na svetu storjen prvi resnejši korak k razorožitvi. Škoda je le, ker nekateri odgovorni ljudje na Zahodu (ki so prepričani, da je zavračanje vsega, kar predlaga Sovjetska zveza njihova najvažnejša naloga) ne mislijo tako.

Ze 30. marca je ameriški zunanje ministrstvo objavilo izjavo, ki pravi, da je sovjetski sklep le gola propaganda. Ameriški zunanji minister Dulles je to trditve ponovil na svoji tiskovni konferenci in sporočil, da bodo ZDA nadaljevale svoje jedrske eksplozije, ki so ta mesec v programu na Pacifiku. Dulles je spet govoril o tako imenovanih »čisti« jedrskih bombah in sporočil, da nameravajo ZDA morde še 5 ali tudi 10 let nadaljevati polzake za »očistitve« tega strahotnega orožja. Dejal je, da bodo ZDA skušale iz orožja »za množično uničevanje« napraviti manjše in »čiste« jedrske bombe.

Naslednjega dne je ameriški predsednik Eisenhower dejal, da je sovjetski sklep »zvišala, ki ne rešuje temeljnih aktualnih vprašanj«, in pripomnil, da bodo morale ZDA spopasti svoj sistem propagande.

Tudi predsednik britanske vlade MacMillan je se sporočil, da misli Velika Britanija še nadalje preizkušati jedrske bombe. Nekateri ameriški in angleški državniki so ob objavi sklepa Vrhovnega sovjeta — in poziva, ki ga je le-ta poslal Londonu in Washingtonu, naj tudi onadva sprejmeta podobno odločitev — začeli govoriti nekako takole: Zakaj je vendar Sovjetska zveza enostransko sklenila, da ne bo več preizkušala jedrskih bomb, ko pa velesile pripravljajo sestanek na najvišji ravni, na katerem bi morali govoriti prav o prenehanju jedrskih eksplozij?

Po njihovem je Sovjetska zveza postavila s svojim sklepom nekakšno ovir, nečeto pa priznati, da bi podobni zaključki na Zahodu le pripomogli temu, da bi bil sestanek šefov vlad bolj uspešen.

Na Zahodu so torej že izjavili, da

nameravajo še naprej preizkušati jedrske bombe. Trdijo tudi, da je Sovjetska zveza lahko sprejela svoj sklep, ker je pred dnevi končala serijo polzakov. Zahod pa ne namerava zaostati za Moskvo in zato mora še naprej preizkušati jedrske bombe. Toda, ali je danes sploh mogoče govoriti o nekakšnem jedrskem prestizju, ko je na eni strani nakopičeno toliko smrtonosnega orožja, da bi z njim lahko uničili veliko takšnih planetov, kot je naš? In še nekaj. Naj govorijo podatki: v ZDA je bilo doslej 90 jedrskih eksplozij, v Angliji 16, v Sovjetski zvezi pa 39. Kdo torej zaostaja?

Ni še dolgo, ko je Eisenhower izjavil, da je danes nemogoče prikrivati jedrske poskuse. Sedaj pa je nenadoma spremenil svoje mnenje in trdi, da je mogoče odkriti le večje eksplozije, manjših in »tajnih« pa ne. Torej, če Sovjetska zveza iskreno misli, naj pristane na učinkovito nadzorstvo.

Pred dnevi je Nikita Hruščev v svojem govoru na proslavi obletnice madžarske osvoboditve v Budimpešti odgovoril voditeljem zahodnih velesil in med drugim omenil ameriške tr-

ditve, da je sovjetski sklep le propaganda. Hruščev je dejal, da bi bila Sovjetska zveza zadovoljna, če bi tudi ZDA odgovorile s takšno propagando. Izjavil je, da je Sovjetska zveza še vedno pripravljena na sporazum o učinkovitem nadzorstvu, zlasti še, ker je ugotovljeno, da se jedrske eksplozije dajo ugotoviti brez posebnega nadzorstva. Hruščev je ponovno pozval Zahod, naj pristane na sestanek šefov držav, ki naj podpre pot plodnejšemu sodelovanju. Obtožil je ZDA, da hočejo onemogočiti konferenco oziroma da želijo njen neuspeh, ker postavlja povsem nerealne predloge.

Eisenhower je minuli teden novinarjem izjavil, da sovjetske sklepe ni treba jemati resno. Toda svetovna javnost je preveč vznemirjena, da bi se zadovoljila z argumenti, s katerimi Zahod odklanja sovjetsko pobudo. Tudi mnogi ljudje na Zahodu so z veliko rezervno sprejeli te trditve. Časopisi pozivajo ZDA in Veliko Britanijo, naj pozitivno odgovorita Sovjetski zvezi, podpreta njeno pobudo in se odpovevta svojim blokovskim prizadevanjem, ki nimajo ničesar skupnega s težnjami in potrebami človeštva.

KORAK NAPREJ

V trboveljskem okraju so se resno lotili reorganizacije nekmetijskih dejavnosti pri kmetijskih zadrugah. Trgovine bodo v prihodnje ločene od kmetijskih zadrug.

Ze v jeseni lanskega leta so začeli v trboveljskem okraju s pripravo na reorganizacijo nekmetijskih dejavnosti pri vseh kmetijskih zadrugah. V ta namen je bila imenovana tudi posebna komisija. Reorganizacija nekmetijskih dejavnosti bo imela prav v trboveljskem okraju pozitivne posledice, saj se bodo naše kmetijske zadruge lahko posvetile svojemu namenu: dvigu kmetijske proizvodnje. V vseh primerih so proučili dejavnost posamezne kmetijske zadruge, gospodarsko zmogljivost, število članov, področje zadrug, stanje lokalov, kadrov in zalog blaga, sklade, osnovna sredstva, organizacijsko usposobljenost, gospodarsko moč, krajevne potrebe, možnost ustanavljanja novih podjetij in prevzem trgovskih poslovalnic po trgovskih podjetjih, možnost pavšaliranja nekaterih trgovin itd. Vzporedno z razpravami o odcepitvi trgovin od kmetijskih zadrug pa so tudi razpravljali in sklenili, da naj kmetijske zadruge v trboveljskem okraju poživijo odskupno dejavnost vseh kmetijskih pridelkov, živine, lešev in gozdnih sadežev, da pričnejo s pogodbeno vzrejo in pitanjem živine, da postavijo vsako posamezno gospodarsko dejavnost na samostojen gospodarski račun, zlasti pa še, da začnejo takoj s pripravljanjem elaboratov za načrtno obnovo kmetijskih površin.

Skoro povsod so sklenili, da se trgovska dejavnost loči od kmetijskih zadrug, nekeje od najkrajšem času, druge pa po zneje, ker je treba paziti, da ne bi ostali brez trgovine. Dolej je bil sprejet dokončen sklep o odcepitvi trgovine edine v Sevnici. Iz trgovskih poslovalnic kmetijske zadruge bodo tam ustanovili novo trgovsko podjetje. Novo trgovsko podjetje bo prevzelo del skladov, vso zalogo in del kreditov kmetijske zadruge. V drugih kmetijskih zadrugah v trboveljskem okraju pa doslej še ni kakih konkretnih sklepov, v teku so samo priprave za ločitev te dejavnosti. Tako menijo na Bizelju.

Trgovine se bodo odcepile od kmetijskih zadrug

skem in v Brestanici, da bi bilo najbolj koristno, da bi tudi tam ustanovili novo trgovsko podjetje. V Catežu bodo trgovske poslovalnice priključili k trgovskemu podjetju »Potrošnja«.

Tak primer je kmetijska zadruška Pisce, Cerkije itd. V nekaterih kmetijskih zadrugah (Kriška vas in Kapele) pa je vprašanje kadra. Na Mlinšah na primer pa imajo člani možnost odce-

Pri vsej reorganizaciji nekmetijskih dejavnosti pri kmetijskih zadrugah pa stopata v ospredje dva važna problema. Prvič, nepripravljenost občinskih ljudskih odborov za ustanavljanje novih trgovskih podjetij in drugič, nezainteresiranost trgovskih podjetij za sprejem zelo

TRBOVELJČANI SO V BRESTANICI SKLENILI IZVEDBO DRAME »ANE FRANK« NA TRBOVELJSKEM ODRU. OB TEJ PRILICNOSTI SO PRAZNOVALI 20-LETNICO SVOJEGA ODRSKEGA DELA TUDI ROBERT PLAVŠAK, MILKO RAK, KARLO MALOVRIH IN JANEZ SEME.

Brezlje, v Dobovi pa Splošnemu trgovskemu podjetju. V Lodi pri Zidanem mostu so člani kmetijske zadruge na občnem zboru sprejeli sklep, da se trgovina odcepi. Imajo pa sedaj precejšnje težave, ker radeško trgovsko podjetje noče prevzeti poslovalnic. V nekaterih zadrugah, ki bi brez trgovine lahko dobro poslovale, tako v Brezljah, Cernišniku, Dolu pri Hrastniku, Izlakah, Krškem, Mlinšah, Podkumu, Studencu itd., o kakih dokončnih odločitvah še niso razpravljali. Nekeje nasprotujejo odcepitvi še zastarela miselnost ljudi, drugod še celo to miselnost opazimo pri članih upravnih odborov kmetijskih zadrug. Na Dolah pri Litiji se na primer člani kmetijske zadruge strinjajo z odcepitvijo trgovine, vendar pa ni nikogar, ki bi trgovino prevzel. Je pa nekaj zadrug, ki bi bile same, brez trgovine, gospodarsko pasivne.

pitve, vendar temu nasprotujejo člani in celo sam upravni odbor kmetijske zadruge. Na Raki pa so na primer sklenili, da bodo do konca leta še obdržali trgovino, dokler si ne bodo dogradili prepotrebnih skladišč.

(ma)

Kako je v tovarni celuloze

Proizvodnja dobra — obveščanje kolektiva slabše

Če analiziramo delo organov delavskega samoupravljanja v Tovarni celuloze in rolo papirja v Vidmu-Krškem za poslovno leto 1957, lahko ugotovimo, da je delovni kolektiv tovarne dosegel lepše uspehe kot predlanski.

Kolektiv je posvetil vso skrb izpolnitvi družbenega plana, ki ga je prekorčil za 6%. Izdelal je lanske leto 28.147 ton rolo papirja, 9.516 ton celuloze, 2.705 ton lesovine in 1.332 ton lomspak papirja. Razen pri lesovini in pri vseh ostalih proizvodih presegele produkcijski načrt, in sicer pri rolo papirju za 10%, pri celulozi za 11% in pri lomspaku za 20%. Izboljšal je tudi kvaliteto, zlasti pri rolo papirju, saj se je pri njem proizvodnja zaradi znižanja gramature v primerjavi z letom 1956 povečala za 15 milijonov kvadrat. metrov. Preteklo leto so se nadalje zmanjšali zastoji na papirnem stroju in v znatni meri se je spremenilo razmerje porabe celuloze in lesovine, kar pomenjuje proizvodnjo.

K temu uspehu je v mnogem pripomoglo normiranje delovnih mest in premiranj.

Največ zaslug za to imata delavski svet in upravni odbor podjetja, ki sta s svojo politiko usmerjala pravilno pot.

Slabše pa je v tovarni, ker sta DS in UO nekoliko zanemarila oziroma posvečala premajhno skrb obveščanju kolektiva o svojih sklepih in odločbah. Izveščanje zapisnikov o sejah so namreč nabijali le na oglasno desko in razpravljali o delu delavskega sveta in upravnega odbora s člani kolektiva posamezno. Vse premalo pa je bilo v

tovarni obratnih sestankov, na katerih bi člani delavskega sveta pojasnjevali celotnemu kolektivu svoje delo in ga obveščali o sprejetih sklepih in načrtih.

Kaže pa, da bodo to napako v prihodnje odpravili z rednimi množičnimi sestanki kolektiva in z izdajanjem posebnega tovarniškega biltena, v katerem bodo obravnavali vso problematiko podjetja.

—8

Odločitev ni bila težka

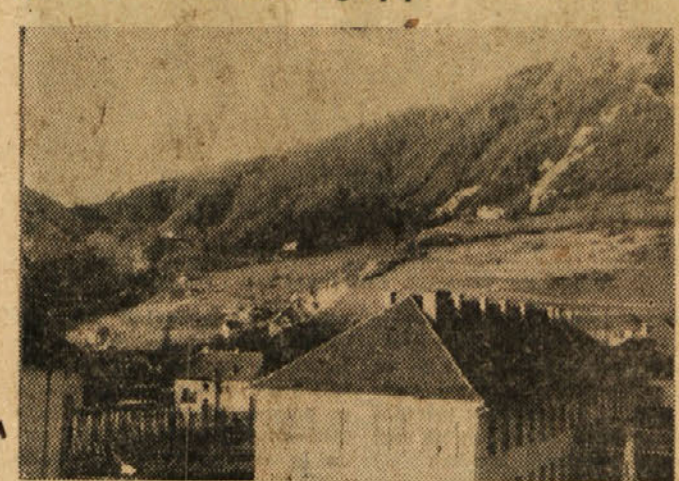
(Ob izvolitvi novega delavskega sveta v rudniku Zagorje)

Prejšnji petek so zagorski rudarji izvolili nov delavski svet. Volili niso le redki bolni delavci, neveljavni glasovniki, ki je bilo menda le dvajset, trideset. Vsak posamezen rudar je prišel na volišče povsem seznanjen s celotno problematiko svojega podjetja, kajti na predvolilnih sestankih, ki so bili tolikrat zelo dobro obiskani, so poslušali tako temeljito in skrbno sestavljeno poročilo, kot ga že zlepa ni bilo.

Ustavimo se pri poročilu. Sestavljavci so vedeli, da bodo hoteli rudarji vedeti prav vse, kar je bilo v lanskem poslovnem letu storjenega v njihovem podjetju. Zelo natančno govori poročilo o doseženih proizvodnih, o finančnem uspehu podjetja, o razdelitvi bruto dohodka, težavah, ki so ovirale še večje pro-

izvodne uspehe, odstranitvi nerudarji izvolili nov delavski svet. Volili niso le redki bolni delavci, neveljavni glasovniki, ki je bilo menda le dvajset, trideset. Vsak posamezen rudar je prišel na volišče povsem seznanjen s celotno problematiko svojega podjetja, kajti na predvolilnih sestankih, ki so bili tolikrat zelo dobro obiskani, so poslušali tako temeljito in skrbno sestavljeno poročilo, kot ga že zlepa ni bilo.

V poročilu je bilo povsem odkrito povedano, da na primer delo delavskega sveta ni bilo v celoti dobro. Tako so člani delavskega sveta dobili dnevni red za vsako posamezno zasedanje in dan, dva prej in skoraj niso imeli časa za kakršnih koli pomenkih s člani kolektiva ali svojo sindikalno podružnico. Dostikrat so bile tudi razprave neplodne. Obravnava manj važnih in dostikrat nepomembnih vprašanj je bila škodljiva zato, ker so ostale zanimarene družbe bolj važne za-

TOLE FOTOGRAFIJO NAM JE PRINESEL ZAGORSKI DIJAK LJUBO JUVAN. FANT JE NAVDUŠEN FOTOAMATER, POSNETEK JE IMENOVAL: DEL ZAGORJA OB SONČNEM VZHODU

deve. Pomanjkljivo je bilo, tudi to, da so se v razpravi oglašali le posamezniki, ostali pa so bili več ali manj pasivni poslušalci. Neredno in skoro površno je bilo obveščanje kolektiva o sprejetih sklepih. Sicer so nekateri poskušali na obratnih sestankih tolačiti sklepe delavskega sveta, žal pa ti sestanki niso bili dobro obiskani. Prav zato je zelo uместna pobuda Zveze komunistov rudnika in sindikalne organizacije, da se začne izdajati občasen časopis, ki bo obveščal kolektiv o vseh problemih podjetja. Kajpada pa ostanejo osebni stiki z vsemi zaposlenimi še vedno na prvem mestu, kajti le neposredne razprave lahko koristijo k odstranjevanju zmotnih mnenj in boljšemu delu delavskega sveta.

Vse te pomanjkljivosti bo nov delavski svet odstranil, skušal bo organizirati svoje delo tako, da ne bo delavci v podjetju, ki ne bi bil v celoti seznanjen z vsem tem sodeč, se začenja v tem največjem zagorskem podjetju plodnejše sodelovanje med organom delavskega samoupravljanja in kolektivom. Kot rečeno, so bile obratne konference vsebinsko bogate in videti je bilo, da delovni kolektiv z večjim perspektivam in zupanjem zre v bližnjo bodočnost. Prav zato odločitev ob volitvi novega delavskega sveta ni bila težka. Rudarji so vedeli, da volijo tovariše, ki so vrhni tega zaupanja.

To je bil sicer kratak, pa vendar bogat razgovor. Z neprikrito odločnostjo, rekel bi celo samozavestno, je tovarišica Milena Plaznikova, upravniška hrastniškega Centra za pospeševanje gospodinjstva, pred menoj razgrnila svoje majhne in velike načrte.

Ni dolgo tega, ko smo dali pobudo za ustanovitev servisa delavnic. Zdaj zamisel počasi dozoreva. Odločili smo se za pralnico, krpalnico in likalnico. Upamo, da bomo kmalu dobili sodoben pralni stroj, ki bo sicer veljal okrog pol milijona, denar pa je tako rekoč že odoben. Tudi prostori bodo na razpolago; za vse delavnice bo dovolj dela, kajti v Hrastniku je vedno več zaposlenih žena, ki jim pranje, krpanje, likanje, vzame največ prostega časa.

To je načrt, ki ga mislimo izvesti vsaj do občinskega praznika. Zanimivo je, da so v Centru našli na polno razumevanje pri vseh večjih hrastniških podjetjih. Za pralni stroj bodo prispevala tista podjetja, ki imajo največ zaposlenih žena in samskih delavcev. Zlasti zadnjih je precej, in zdaj morajo sami precej drago plačevati to delo, Center pa bo skušal opravičati pranje, krpanje in likanje po zelo zmernih in zmogljivih cenah. Že zdaj pa mi-

Center po svojih predstavnicah poučuje višje razrede obeh hrastniških osemletk teh in podobnih spretnosti. In matere zdaj že ne več skrbelo, da njihove hčerke ne bi znale teh opravil.

Za zdaj bo Center kupil morda le en, največ dva sesalca za prah. Skruja jim bo posojel, da bodo hrastniške gospodinjke spoznale vrednost teh novosti. Predvsem pa bo Center tudi poučeval gospodinjke o ravnanju s temi in podobnimi stroji. Od tega si Center precej obeta. Marsikatero gospodinjko bodo ti stroji navdušili, morda bodo zmogle prihraniti toliko denarja in ga kupiti.

V bližnji preteklosti je Center priredil več tečajev za vkuhanje sadja. Letos namerava Center že izposojati sokovnik, ki stane le menda tri tisoč dinarjev. Stroj zelo olajša delo, predvsem ga poenostavi. Marsikatera gospodinjka, ki je doslej kupovala sadne sokove, bo spoznala, da nakup sokov nima nič tako drage investicije in ga bo kmalu kupila.

Najin pogovor se je nadaljeval. »Vse več hrastniških žena in deklet,« se hiteva zatrdjevali tovarišica upravniška, »se zanimajo za naše delo. To je tudi naš namen. Upravni odbor se je razdelil. Ustanovili smo tri komisije, v te pa pritegnili tudi moške, kajti: vse bolj spoznavamo, da ponekod brez moških ne gre, in moram reči, da so prve seje teh komisij, v katerih so moški, že pokazale, da je to razumevanje naše želje in so nam pripravljeni pomagati«.

Hvale vredno je, da uživa ta ustanova vsestransko pomoč občinskega ljudskega odbora in ostalih organizacij. Center tesno sodeluje tudi z društvom prijateljev mladine, predvsem pa bo moral navezati še več stikov z ženskimi društvom, kot ga je navezal z zadrugami na Dolu.

Upravni odbor Centra si prizadeva razširiti tudi strokovno literaturo med hrastniške gospodinjke. Zal je ta še mnogim nedosegljiva, ker je predraga, misli upravni odbor, da jo bo lažje razširjati, ko bo cenejša, in cenejša bo, ko bo bolj razširjena, pa kaže, da tudi tega področja precej ne bo pustil v nemaru.

Počasi, a zanesljivo si Center utira pot v vsako hrastniško hišo. Že sedaj s svojo družbeno nalogo precej pomaga našim gospodinjstvom, še bolj pa bo pomagal v najbližji prihodnosti. Stara miselnost, da mora naša gospodinja vsako delo opraviti sama, čeprav še tako težko, počasi izgublja. Zato je razumljiva pomoč hrastniških podjetij, saj končno dejavnost Centra predvsem koristi njihovim zaposlenim ženskam in njim.

Sicer pa: hrastniške žene še niso rekle zadnje besede. Navezanost na to ustanovo postaja vsak dan trdnjša v obojestransko korist.

Milan Vidic

Tako črnega kruha ne bom jedla

Letos smo se pa v Vidmu-Krškem odrezali: med prvimi v občini smo uredili v začetku šolskega leta mlečno kuhinjo. Starši in otroci so se navdušili nad dobro hrano. Vsi so bili zadovoljni — od odbora za mlečno kuhinjo do učiteljev, staršev, otrok in odbora DPM.

To veselje pa je bilo kratkotrajno, ker se preveč zanimajo za delo mlečne kuhinje vsi. Kar je bilo v začetku najboljše, sedaj ni več dobro. Vedno je več vprašanj: zakaj je danes mlečni zdrob, zakaj ni kakav; kako to, da kava ni dovolj sladka in — ta presneti kruh...

DPM razpravlja o mlečni kuhinji. Ugotovitev: »Kruh je prečrn.« Kaj bi upoštevali zdravniške nasvete, da je bolj zdrav črn kruh. Ubogi otroci, ko morajo jesti tak kruh! To pa že ne gre! Treba bo narediti red.

In red so začeli delati tudi:

ostali, med njimi so tudi nekateri starši »ubogih« otrok. Polemika okrog črnega in neprimerne kruha se nadaljuje. O njem so začeli razpravljati celo otroci. Večina od njih ga je hvalila, nekateri pa grajali.

Po velikem naporu so uspeli: našla se je deklica, ki je podprla težnjo tistih, ki so ves čas delali iz muhe slona; redni dnevni obrok je vrnila tovarišici učiteljici, češ, tako črnega kruha pa že ne bom jedla!

Treba se bo vsekakor zamisliti nad vprašanjem: če je prav, da vzgajamo prevezeto mladino.

Povest o črnem kruhu pa še ni končana. Marsikdo se je začel zanimati za to zadevo. Zaključek je kaj preprost: kruh je dober in še celo tako, da se z njim lahko okorišča tudi pek, ki ga kaj hitro sprav v denar pri ostalih potrošnikih.

B.

Obrazi kmetov so se spremenili

Srečanje je bilo slučajno in pogovor nenadajan. Trojica mož za eno izmed miz zvonike kavarne je bila videti zaprtja sama vase in le kdaj pa kdaj so usta vrsknila izdaten požirek štirške. Pa vendar sem priselidil v jih ogovoril.

»E brate, naš kmetijstvo? Mnogo se je spremenilo,« je odgovoril najstarejši izmed vseh.

Potem je šlo zlahka. Segli smo v roke in se spoznali. Mitar se je v tistih težkih časih pred petnajstimi leti prebival po divjih poteh Sutjeske, Stevo in Brice sta bila prav tako Partizana.

Tudi po bosenskih vaseh čedalje bolj utripa novo življenje. Seveda je to še kopa, senč, morda večja kot drugod. Miselnost tistega človeka, ki še včeraj ni vedel za šole, za železni plug in

Pred proslavo na Sutjeski

druge stroje, se ne da spremeniti čez noč. Toda zdaj je že tudi po najzakitnejših varoših zarisa na jasna pot in nanjo čedalje odločnejše stopa mlada Bosna. Zlasti mladina je nosilec vsega naprednega.

Odkašljaj se je Jovo, povil brke in dejal: »Evo, v lanskem letu sta tekmovala mlada gospodarja iz vasi Padžima tu v okolici. Na 147 m zemlje je Jovo Milošević pridelal 7628 kilogramov, a Vujo Lazarević 6492 kilogramov koruze. To je vsekakor lep uspeh. Niso od vraga, naši nasledniki!«

Pogovor iz kavarne sem nekaj dni pozneje nadaljeval v Sarajevu, v glavni zadrugi zvezi Bosne in Hercegovine.

Večina izmed 743 kmetijskih zadrug je že domela bistvo in naloge svojega poslanstva v vsaki vasi in se postopoma že otresajo vseh nekmetijskih dejavnosti, ki jih je nekoč v njih kar mrgolelo.

Med najboljše zadruge v BiH prištevajo KZ v Brčkom, Banjaluki, Drventu in Zvorniku. To so nizinski kraji, po večini s kompleksnimi zemljišči. Čedalje boljše uspehe pa dosegajo tudi drugod.

Pomembno nalogo odigravajo po bosenskih in hercegovskih vaseh aktivni mladi zadrugnikov, ki jih je letos že blizu 200, z več tisoč člani. Zdalj se se že znebili začetnih slabosti. S pomočjo raznih tečajev in predavanj, ki so bila že večkrat, so se mnogi mladi kmetovalci seznanili z naprednim kmetovanjem, z upravljanjem strojev, umetnih gnojil itd. Mnogi aktivni so tekmovali v okrajnih kmetijskih tekmovanjih za boljše hektarske donose in dosegli lepe uspehe.

Zadnje čase na mnogih sestankih v Sarajevu in drugod predvideva v Bosni in Hercegovini povečanje kmetijske proizvodnje za 8,5%. To je velika naloga, ki pa jo bo s skupnimi napori vseh ljudi lahko rešili.

Načrt predvideva različen razvoj proizvodnje za posamezna področja. Tako naj bi se kmetijska proizvodnja povečala v nižin-

skih krajih Posavine in letu 1961 za 80% v primeri z leti 1951-55, na takšnem področju južne Hercegovine za 90%, v gričevnatem za 35% in v planinskih za okoli 30%.

Različen tempo porasta proizvodnje predvidevajo tudi v samih kmetijskih vajah. V poljedelstvu bodo največ skrbeli za intenzivnejše zasajevanje večjih površin z raznimi industrijskimi kulturami. Računajo, da se bo obseg celotne proizvodnje povečal za 60% v primeri z letom 1951-55. K uresničitvi tega bodo mnogo pripomogla meioracijska dela na 117.000 ha zemlje, nakup 1900 traktorjev in povečanje uporabe umetnih gnojil od 8.850 ton na 167.000 ton, uporaba kvalitetnega sortnega semena in uveljaviti hibridne koruze na 55.000 hektarjih.

V živinoreji je glavna naloga njeno izboljšanje in številčno povečanje. Tako naj bi bilo 1961. leta za 1782 več glav. Skupaj s povečanjem živinoreje pa se bo povečala tudi proizvodnja mleka, jaje, volne in drugega.

V sadjarstvu bodo uvedli plantažne nasade na socialističnem in zasebnem področju s kooperacijo na 9000 ha. V vinogradništvu pa bodo povsem likvidirali hibridno trto in pridelke povečali za 35%.

V kmetijstvu vsake dežele je zelo pomembno število strokovnjakov in kvalificiranih kmetijskih delavcev. Bosna in Hercegovina, ki je bila nekoč v tem še posebej slaba, je imela v raznih zadrugnih organizacijah ob koncu lanskega leta 103 inženirjev agronomije in 225 kmetijskih tehnikov, kar je v primeri z letom 1956 že lepo povečanje. Trenutno pa štipendirajo še nadaljnjih 3725 študentov agronomije, ekonomije, veterine in dijakov srednjih ekonomskih in kmetijskih šol, mimo tega pa po raznih krajih še več kmetijskih stalnih in nadaljevalnih šol z ljudmi s podeljaji.

Ko te dni potujemo po Bosni in Hercegovini, na vsaki krpi zemlje srečujemo kmetovalce pri delu. Močno so se spremenili njihovi obrazi, njihovo življenje postaja svetlejšje. Na polju jim pomaga dober nasvet z zimskega predavanja, umetni gnoj, nov stroj. »Naše kmetijstvo se spreminja.« Tako ne pravi samo Jovo, tako pravijo tudi vsi drugi. Vsaka jesen je bogatejša.

-jak

HALO, 911!

Mojemu me zanima kako se je imenovala prva slovenska ladja po vojni?

Z. I. Trbovlje

Slovenija je dobila svoje ladje šele leta 1954, ko je sedanja »Splošna plovba« kupila ladjo »Martin Krpan«.

Precej berem o gospodarski krizi v ZDA. Ali bo kriza vplivala tudi na ostale zahodne države.

V. L. Senovo

Ze vpliva. Tako v Zahodni Nemčiji precej velikih tovarnih delov ne nekaj dni v tednu, ameriška recesija pa se močno pozna tudi v Franciji in ostalih zahodnih državah.

V vašem časniku sem že dvakrat bral, da namerava zavarški rudnik odpreti dve ambulanti samo za rudarje. O tem ste pisali že lani, rudnik pa še danes ni odprl niti ene ambulante.

U. J. Zagorje

Ker ni dobil obratna zdravila, ni mogel odpreti ambulante. Zdal pa enega menda že ima.

Naš fant hoče postati avtomobilist. Bi mi lahko svetoval, kam naj se obrnem?

Kar na prvo breziško avtomobilistično delavnico.

Prejšnji teden je naše mesarsko podjetje v Hrastniku podražilo meso za 10 din. Pri sosednjem podjetju na Dolu pa so ga prodajali še po stari ceni. Ali so ga podražili tudi v Trbovljah ali v Zagorju?

S. O. Hrastnik

Sol

50 let pevskega zbora „Svobode II“ v Hrastniku

Leta 1908 so v Sp. Hrastniku na pobudo naprednih članov ustanovili svoj lastni pevski zbor.

Poprej je namreč bila vsa takratna kulturnoprosvetna dejavnost v rokah raznih nacionalnih prenapetosti. Ker tedanji napredni delavci, predvsem steklarji, niso hoteli sodelovati in peti raznih šovinističnih in nacionalističnih pesmi, so razbili pevski zbor, ki ga je vodil pevovodja Šuen. Glavni organizator novoustanovljenega pevskega zbora pa je bil pokojni Franc Papež.

Kljub raznim težavam je pevski zbor hitro napredoval. Pevci so žrtvovali lastna sredstva za nakup potrebnega notnega materiala in harmonija. Strokovna organizacija je pozneje organizirala denarno pomoč na ta način, da je vsak član kolektiva prispeval od svoje plače določen znesek za pevsko društvo.

Pevski zbor je v razdobju pred prvo svetovno vojno in po njej prirejal razne koncerte ter sodeloval na vseh žalavskih prireditvah v Starih, Zagorju, Trbovljah, Celju in Mariboru.

Težave pa so bile vedno s tedanjimi nemčurji, ki so napredni pevce preganjali. Po prvi svetovni vojni je pevski zbor začel delati pod imenom Delavsko pevsko društvo »Svobode II«. Skozi vsa leta je imel zbor težave s pevovodji, zlasti ker nemčurjev v njem niso marali. Šele pozneje je prevzel učenje petja tovariš Peitel, ki je vodil zbor skozi vsa leta. Pod navedenim imenom je pevski zbor deloval do leta 1935. Tega leta pa je tedanji režim zaradi delavskega zbora v Celju razpustil vse »Svobode« v Sloveniji. Zbor je deloval kljub temu naprej pod okriljem pevskega odseka »Zarje« iz Zagorja.

Od leta 1923 do leta 1941 je zbor prirejal koncerte po celi Sloveniji. Nastopil je tudi v ljubljanskem Radiu. Posebej tradicija pevskega zbora in sploh steklarskega kolektiva je bila praznovanje 1. maja v Sentiurju nad Hrastnikom. Ob »m prazniku« so delavci vedno izobesili rdečo zastavo.

Takoj po okupaciji je bil pevski zbor razpuščen. Čeprav so ga hitlerjanci v steklarski hoteli spet obnovili, se jim ta namera ni posrečila.

V NOV so darovali svoje življenje za domovino pevci Jože Hudi, Franc Ogrizek in Adol Knez.

Po končani vojni je pevski zbor spet prišel z delom ter je imel do danes že 95 javnih nastopov. Krizo je preživel zbor le leta 1948.

Skozi vsa povojna leta pa je zbor vzgajal tudi naraščaj. Nekaj časa je zelo aktivno deloval mladinski pevski zbor in pionirski zbor, žal to delovanje ni bilo dolgotrajno. Le ženski pevski zbor je še vedno zelo aktiven ter nastopa skupaj z moškim zborom. Pevovodja Peitel vlaga mnogo truda za napredek pevskega zbora, kar se odraža v njegovem uspehu.

Vzgoja pionirjev odreda »Boris Pust« na Dolu

Vsa leta po končani vojni, odkar obstaja odred pionirjev »Boris Pust« na Dolu pri Hrastniku, le-ta marljivo deluje, zlasti v zadnjih dveh letih, ko se je posrečilo najti v vrstah pedagogov na gimnaziji in še drugih kulturnoprosvetnih delavcev vzgojitelje, ki so pripravljeni v svojem prostem času vzgajati mladino v raznih krožkih.

Za politično vzgojo pionirjev skrbijo »Pionirski tehnika«, v kateri delujejo: elektroinženir, mizar, avto-moto, radio, modelarsko-jadriličarski, risarsko-dekorativni ter fotokrožek. Te krožke skrbno vodi prof. Danilo Zornik. Če ga boš v njegovem prostem času iškal, ga boš zanesljivo našel v amaterski delavnici pionirjev ali pa pri kino-aparaturi v dvorani »Svobode«. Delavnica je skrbno urejena. Mladina se za tehnično zanimanja, kar dokazujejo tudi izdelki pionirjev.

Dobro delujejo nadalje šahovski, dramski in glasbeni krožek. Dramski krožek je pravkar odigral igrice »Nebogljence« in »Jurček«. Pri »Jurčku« je sodeloval nad 50 igralcev, ki so na splošno pokazali smisel za odrski nastop. Igro je skrbno režiral prof. Sušteršičeva. Dolski pionirji so hoteli igrati »Jurček« uprizoriti tudi pri sosednjih odredih v občini, vendar leti niso pokazali dovolj razumevanja za to. Prav tako je ob dnevu žene pionirski orkester izvedel pesni glasbeni program. V orkestru deluje v skupinah ali v solo nastopih 13 pionirjev, violini, pianistov, in harmonikarjev. Tudi šolski mladinski pevski zbor je nastopil z izbranimi pesmicami ob spremljavi orkestra.

Vse take in podobne prireditve.

To in ono iz Brežic

Na občinskem ljudskem odboru so nam povedali, da bo okoli 20. aprila seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora, na kateri bodo obravnavali družbeni plan in proračun občine Brežice za leto 1958 in ga potem po razpravi s pripombami tudi sprejeli. — Prav tako smo izvedeli, da nadaljujejo za delo na izdelavi perspektivnega plana gospodarskega razvoja trgovine in gostinstva v breziški občini.

Tudi v Brežicah se pripravljajo na praznovanje mednarodnega delavskega praznika — 1. maja. Po programu, ki je že skoro izdelan, bodo praznovanja tudi v vseh večjih okoliških središčih, tako v Dobovi, kjer pripravljajo budnico tamonje gozda na pihala in sprejeto v Kapelah, na Bizeljškem, v Pisci in na Globokem. V samih Brežicah pa bo sprejeto in bakla da ter osrednja prireditev na stadionu, združena z nastopom pripadnikov TVD »Partizana«. Mladina iz mladinskih delovnih brigad, ki je na delu blizu Brežic, domači mladinci in obvezniki predvojske vzgoje pa bodo na večer pred praznikom kurili kresove.

Iz Stare vasi na Bizeljškem

Delo občinskega krajevnega odbora. — V mesecu januarju so v Stari vasi izvolili sedemčlanski občinski krajevni odbor s predsednikom Ivanom Miheličem.

Z Marnega pri Dolu

Odrska dejavnost mladincev. — Mnogo delnost so mladinci z Marnega doživeli, lepo priznanje za uspešno odigrano dramo v vrtnicih. Prvič so se predstavili pri Jedrti nad Laškimi. Čeravno je bilo vreme deževno, je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Obistnivo je bilo navdušenje nad mladimi talenti. Da pa je to odrsko delo tako uspešno, zasluži priznanje seveda tudi neustrašivi režiser Franci Sršen.

S to dramo se bodo marnski mladinci predstavili še po ostalih okoliških vaseh. Obiljubljajo pa nam še drugo odrsko delo, ki naj bi prišlo na spored do 1. maja. Mladina — stopimo korak za njimi in posnemajmo jih!

Miha

NE ZNAJO, NOČEJO, NE MOREJO ALI NE ZMOREJO

Potrošniki v Vidmu-Krškem se pogosto sprašujejo: kaj je in kaj bo s našo trgovino? Kje so vzroki, da imajo trgovine tako slabo izbiro? Ali je res nujno, da 80 odstotkov potrošniških kreditov, ki jih dobimo v komunalni banki, izkoristimo izven občine?

Ne znajo ali nočejo. Ta zarola se je razširila med istimi potrošniki, ki obiskujejo Sevnice ali Brežice. V teh krajih imajo trgovska podjetja skoraj enake pogoje kot v Vidmu-Krškem, toda izbira je mnogo boljšja. Kje so vzroki?

Drugi so mnenja, da naše prodajalnice ne morejo ali ne morejo. Ne moremo se pritoževati, da ni solidne potrebe. Na splošno, potreba je v vseh poslovalnicah zelo dobra, izbira pa slaba. Čudno je nadalje, da so imele nekatere prodajalnice pred leti boljše izbiro kot danes.

MEŠANI PEVSKI ZBOR »SVOBODE II« IZ HRASTNIKA PRAZNUJE TE DNI 50-LETNICO OBSTOJA. ZBOR JE OB SVOJEM JUBILEJU PRIPRAVIL OBSEŽEN PROGRAM. JUBILANTU TUDI NAŠE PRI-SRČNE ČESTITKE

Pepce pripoveduje

V soboto sem se malo mudil na trboveljskem živalskem trgu. Izvedel sem, da prodajalke navijajo ceno jajčkom. Pa sem se hotel o tem preprčati sam na lastne oči. Ko sem prišel na trg takoj okoli devete ure, že ni bilo več jajčec. Glej ga šmenta, sem si mislil. Se bolj bi morale prodajalke navijati cene, ko gospodinjice tako vse pokupijo. Povprašal sem še po ametani. Za jo je imela ena prodajalka po 40 dinarjev za merico, druga pa po 30 dinarjev. Kar razveselil sem se. Če že drugje ni konkurence, je vsaj tu.

Iz Trbovelj sem se napotil v Potočko vas v Zagorje. Tam sem opazil na sam prvi april ob deseti uri luč v trgovini. Skozni odprto ključavnico sem pokukal v prodajalno in opazil na polici salamo, sir in vino, v sredi prodajalne pa divan, kjer so sedele prodajalke. Uslužbenici. Nič več tako. Vse pride enkrat na dan. Spetoma sem srečal moža, ki se je hudoval na postrežbo v hotelu »Kuma« v Zagorju. Takole mi je pravil. V hotelu sem bil v četrtek, dne 3. aprila. Naročil dva decilitra vina. Natakaretil dam 50 dinarjev, pa mi da natančno vino kar 30 dinarjev. Tretje dva decilitra mi ga je prinesel še. Ta pa mi je računalo vino 44 dinarjev. Kdo bi jih razumel? Če drugače ne morejo, naj še tako ne delajo. Pa tudi sicer so se mi mnogi Zagorjani pritožili, da niso nič kaj zadovoljni s postrežbo natakaretil. Povedal sem jim, naj jo kar sami poskušajo o tem, kako se gostom streže in ne streže. Upam, da jo bo moje opozorilo sgrinilo!

Se na Bizeljskem sem gostinčarju Šekovarju Ferku pripotožil, da naj naroči tudi malinovec, ki ga nimajo že od 13. marca. Povedal sem mu tudi, da ni lepo, da pravi mladincem, ki bi radi pili malinovec, da morajo kot Bizeljanci piti vino. Postarju pa sem svetoval, da naj kar sam raznosi pošto, ne pa da jo izroča šolski mladinci in pa, da jo pušča v drugih hišah.

Vaš Pepče

ZAGORSKA KRONIKA

Priprave za praznovanje 1. maja.

V ponedeljek je bila seja odbora za praznovanje mednarodnega delavskega praznika v Zagorju. Na njej so sklenili, da bodo na večer pred praznikom slavnostne akademije v samem Zagorju, v Kisovcu in na Izlah. Mladina pa bo ta večer kurila na okoliških hribih in gričih kresove. Po vseh podjetjih in po obratih rudnika Zagorje bodo imeli še interna praznovanja prvega maja. Na teh bodo pohvalili najbolj delavne člane. Na sam praznik bodo zjutraj budnice obeh gozb na pihala, nato pa izlet v naravo. Člani Zveze borcev bodo obiskali tiste tovariše, s katerimi so bili skupaj za časa narodnoosvobodilne borbe. Posebna predavanja pa bodo tudi po vseh šolah. Na njih bodo govorili stari delavski veterani.

Vse take in podobne prireditve.

Nadomestne volitve v občinski ljudski odbor Zagorje v Toplicah.

V nedeljo so bile v volilni enoti Toplice nadomestne volitve za občinski zbor Občinskega ljudskega odbora Zagorje. Na podlagi odločitve volivcev je bil izvoljen tov. Rado Taufer.

Mladinci iz internata, najboljši.

Tekmovanje, ki ga je razpisal občinski komite Ljudske mladine ob volitvah v zvezno in republiško Ljudsko skupščino in ob VII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, je končano. Najbolj so se izkazali člani osnovne organizacije LMS internata Industrijske rudarske šole. Mnogo pa ne zaostajajo za njimi gojenci Valjenske šole raznih strokov. Ob tekmovalstvu pa so bili še posebej pohvaljeni mladinci in mladinke iz Milinš.

Prošnja je izpolnjena

Potrebna je le še izvedba. Na zborih volivcev v Stari vasi pri Vidmu so že večkrat razpravljali o prehodu preko železnice.

Ko je Tovarna celuloze in rotopapirja zgradila več industrijskih tirov, so na tem področju ustavili dva železniška prehoda. Zato se je ves promet preusmeril na preostali tretji tir, ki je zaradi tega zelo obremenjen. Ker pa ni urejen tako, da bi imel posebna čuvaja, povzroča to precejšnjo zastoj v prometu čez železnico.

Težkoče zaradi prehoda so večje v poletnih mesecih, ker kmetje ne morejo hitro spraviti

priredkov čez železnico, zlasti ne krmne s travnikov, ko morajo vozovi v kolonah čakati na prehod tudi po pol ure.

Končno je ObLO Videm-Krško uredil vse potrebno, da bodo tu zgradili čuvajnico, kjer bo zaposlen čuvaj, ki bo omogočil lažji prehod kmetom na polje tudi v času premikanja vagonov po tovarniških tirih.

S

Padec potrošniških posojil

Zanimalo nas je, koliko potrošniških posojil imajo prebivalci trboveljskega okraja.

IZ SEVNICE

Sevniški filatelisti. — Ti so v svojem društvu prav marljivi. Vsako prvo nedeljo v mesecu imajo dopoldne svoj menjalni seštanek. Ob strokovnih razgovorih so prav živahno menjavali enake pogoje kot v Vidmu-Krškem, toda izbira je mnogo boljšja. Kje so vzroki?

Drugi so mnenja, da naše prodajalnice ne morejo ali ne morejo. Ne moremo se pritoževati, da ni solidne potrebe. Na splošno, potreba je v vseh poslovalnicah zelo dobra, izbira pa slaba. Čudno je nadalje, da so imele nekatere prodajalnice pred leti boljše izbiro kot danes.

Dopisujte v Zasavski tednik!

OB ROB

Na pokopališču v Brežicah se dogajajo zadnje čase čudne stvari, ki že niso ničemer več podobne. Na pokopališču so začeli namreč s krajo rož in cvetja. Kraja pa traja že skoraj leto dni. Kaže pa, da kradejo poleg otrok tudi starejši ljudje, saj so vse kraje načrtno in premišljeno narejene.

Prav bi bilo, da bi organi Ljudske milice malo poizvedeli za temi zlikovci. Ti pa naj prejmejo ostro kazen za svojo neodgovorno dejanja. Upamo, da bo teh nekaj vrstic ob robu zalego, če pa ne, pa nam Brežičani pišite, hkrati pa pomagajte organu Ljudske milice slediti zlikovcem.

(ma)

Tri nesreče v zadnjih dneh

V petek, dne 4. aprila, se je pripetila na zasavski cesti med Trbovljami in Hrastnikom prometna nesreča. V bližini Elektrarne sta trčila osebni avtomobil, S-4391, last Steklarne Hrastnik in tovornjak, S-4407, last Komunale Hrastnik. Tovornjak je vozil voznik brez voznškega dovoljenja. Pa tudi sicer je avtomobil v slabem stanju. Zakaj je potem podjetje dovolilo vožnjo? Voznik tovornjaka se je še pred srečanjem zalezel v oporni zid. Od tu ga je vrglo nazaj na cesto, kjer je trčil v osebni avtomobil in ga poškodoval. Tovornjak je peljal nato še kakih sto metrov, nato pa zavozil v strugo Save. Škode je okoli 400.000 din.

V soboto se je pripetila železniška nesreča na zidanom potniškem kolodvoru. Premikalna lokomotiva je pečljala garnituro tovornih vagonov s potniškega na tovorni kolodvor, pri tem pa je pripeljal tovorni vlak iz smeri Zidani most in se zadel v vagona, takoj za lokomotivo, ki sta bila naložena z lesom in ju močno poškodoval. Škodo cenijo na okoli 800.000 din.

Uro pozneje pa se je na zidanom kolodvoru pripetila še druga nesreča. Potniški vlak je pri premikanju na levi na garnituro stoječih potniških

vagonov. Pri tem je bila ena oseba laže poškodovana. Prav tako so poškodovani trije potniški vagoni.

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

(ma)

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

TRIJE FILMI INDIJKE ISMAIL. — Mla. da 18-letna Indijka Zoreen Ismail je v zadnjih letih snemala v angleških atelejnih tri filme. Pred nedavnim je izjavila novinarjem, da je siva »grdin« vlog, ki jih je morala igrati. Zato se je odločila, da bo v bodoče zahtevala, da ji dodelijo vlogo čistih, krepostnih deklet. Prav gotovo pa bodo o tem odločali tudi producenti...

GORDANA MILETIĆ — mlada beogradska balerina je privlekla nastopila v filmu »ZENICA« kot partnerica Rade Markovića. Giuseppe De Santis pa je dodelil njej tudi vlogo v filmu »Cesta, dolga leto dni«. Ta film so pred kratkim sklenili. Njen tretji film bo »Zvezda potuje na jug«, ki ga bodo snemali v koprodukciji s Čehi.

H — 8. — V produkciji »Jadrana« snemajo film H — 8, ki opisuje hudo prometno nesrečo na avtomobilski cesti Zagreb — Beograd. Režiser Nikola Tanhofer in scenarist Zvonimir sta prišla na idejo, da napiše o nesreči, ki se je pripetila lanske jesen pri kilometru 148 avtoceste, filmski scenarij. V dveh mesecih je bil scenarij napisan in sedaj se že drugi mesec snema v Zagrebu film H — 8.

Predvideno je, da bo ta film sklenjen do 15. maja. Snemalna ekipa je zelo številna, saj sodeluje v njej 40 igralcev in preko 30 tehnikov. V tem filmu igra tudi drugi naš Stane Sever in Marija Kohn, ki je ob nedavnem festivalu študentov obiskala tudi Trbovlje.

Značilno za ta film je, da so vanj priletni mnogo novih igralcev.

LONDON KLIFE SEVERNI TEČAJ. — Ena izmed največjih pustolovščin, ki jo ima, je na vesti Nemci, je fantastična »Operacija severni tečaj«. To ime so dali Nemci svoji kontra-obveščevalni službi v zadnji svetovni vojni v Holandiji. Tu jim je uspelo, da so s svojimi agenti — provokatorji izvalili v svoje mreže veliko število najboljših britanskih obveščevalcev, ki so se s padali spustili naravnost v roke Nemcem.

Sedaj ta dogodek ekranizirajo. V glavni moški vlogi nastopa Curd Jurgens, ki igra vlogo komandanta gestapa v Holandiji. Glavna ženska vloga pa igra angleška igralka Dawn Addams, ki je bila pred nedavnim soigralka Charlieja Chaplina v njegovem najnovejšem filmu »Kralj v New Yorku«. V filmu igra vlogo neke angleške obveščevalke, ki pade v roke Nemcem.

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

Z občnega zbora okrajne zveze »Partizana«

Vrste pomnožiti z mladino!

V nedeljo je bil v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah občni zbor okrajne zveze »Partizana«, ki sta se ga med številnimi gosti udeležila tudi sekretar okrajne komisije Zveze komunistov, France Krmovc — Žiga, in tajnik republiške zveze »Partizana« Slovenije, Tomaž Šavnik.

Zamisel 1. slovenskega festivala telesne kulture je tudi v zasavskem okraju povoljno sprejeta. Uresničena je bila mnogokje v skupnih nastopih in tekmovanjih s športniki, društvi in šolami ob raznih prilikah. Na splošno lahko ugotovimo, da so odnosi med telesno vzgojnimi društvi »Partizana« in športnimi društvi prav dobri in da je na obeh straneh veliko dobre volje za čimprejše sodelovanje. To se je lepo odrazilo na občnem

zboru TVD »Partizana« Zagorje, medtem ko so bili v Trbovljah še za korak dalje in začeli misliti na združitve Partizana in športnih društev.

V sodelovanju med partizanskimi in športnimi društvi smo doslej korak naprej. V več primerih so na zadnjih občnih zbora tako športnih društev kakor tudi partizanskih društev izvolili v upravni odbor zastopnike drugih društev. S tem smo šli še korak dalje, vendar pri tem ne sme ostati. Sodelovanje se mora zrceliti v vsem delu društev, v skupnih nastopih, v skupnih manifestacijah telesne kulture. Sport in telesna vzgoja sta neločljivo povezani. Pokazalo se je namreč, da je združevanje vseh disciplin športa pravilno in da učinkuje to zelo psihološko na našo mladino.

V sestavu okrajne zveze Partizana je vključenih 17 društev, v katerih aktivno dela in teče po zadnjih statističnih podatkih 2.335 pripadnikov. V zadnjem letu se je na novo ustanovilo partizansko društvo v Loki pri Zidanem mostu. Kljub veliki volji, ki so jo pokazali, zaradi objektivnih težav niso uspeli še razširiti svoje dejavnosti v splošno delo telesne vzgoje. Društvo v Loki je izrazilo kmečko, v svojih vrstah nima izkušenih vodnikov, nima prostorov, sredstev itd.

Število telovadnih se je v našem okraju v zadnjem letu dvignilo za 164, ali za 8 odstotkov. To zvišanje je malenkostno in nas ne more zadovoljiti sprito dejstva, da v naših društvi telovadita le dva odstotka vsega prebivalstva. Partizanska društva zalegajo premalo delavske in kmečke mladine in se bodo morala v bodoče bolj prizadevati za to, da pride v njihove vrste več delavske in kmečke mladine. Razveseljivo je, da so se v zadnjem času okreplili mladinski oddelki; to jamči, da bodo v bližnji bodočnosti postali močnejši tudi članski oddelki.

Partizanska društva bodo morala v prihodnje več sodelovati z organizacijami ljudske mladine, predvsem se na vasi, kjer bodo lahko črpala kader za svoje delo. Telesna kultura je po organizacijah ljudske mladine razgibana, vendar pa ta dejavnost ni organizirana in registrirana. Tako je na primer v zadnjem času mladina našega okraja zgradila objektov za telesno izživljanje v vrednosti nad dva milijona. Treba je samo več sodelovanja in razumevanja, saj smo prav vsi odgovorni za to, kako se bo naša mladina vzgajala in izživljala.

Pri vsem tem pa je treba upoštevati, da partizanskim društvom res močno primanjkuje vadijskega kadra. Saj imajo na primer zasavska telesna vzgojna društva le 120 prednjakov in prednjakinj, od tega sta pa dve tretjini brez izpitov. To pa nujno narekuje, da bo treba v prihodnje bolj skrbeti za strokovno izpopolnjevanje vadijskega kadra.

Po občnem zboru je bila takoj seja povzvoljenega upravnega odbora okrajne zveze »Partizana« Trbovlje. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dosedanj predsednik, tovariš Martin Gosak, za podpredsednika pa tovariša Vinčo Kramar — Kristof in Franc Agrež.

Sloga (Trbovlje) : Svoboda (Trbovlje) 1:1

Trbovjska športna publika je z zanimanjem pričakovala prvenstveno nogometno tekmo med domačo »Svobodo« in »Slogo«. Kljub slabemu vremenu se je preteko nedeljo zbralo na igrišču »Rudarja« lepo število gledalcev in navijačev.

Poleg igre je oviral zelo slab teren in tako se je prvi polčas končal z rezultatom 0:0, dasiravno je imelo društvo »Svoboda« več prilik za dosego gola. V drugem polčasu pa je moštvo »Sloga« po prostem strelu s kakih 30 metrov prišlo v vodstvo. Nogometna »Svoboda« je uspelo tik pred koncem tekme rezultat izenačiti po lepem predlošku igralca Zvoneta Mrečarja, ki je Janez Kastelic z glavo poslal žogo neubranljivo v mrežo. Tudi v drugem polčasu je moštvo »Svoboda« nevarno ogrožalo vrste nasprotnika, vendar do gola ni prišlo zaradi bunkerskega sistema igralca in za zaradi surove igre Slogincev.

Tekmo so sodili glavni sodnik Vaneli in stranski sodnik Zupan (iz Zagorja) in Florjanc (iz Trbovlje). Glavni sodnik je moštvo »Svoboda« oškodoval v 17. in 27. minuti prvega polčasa kar za dve enajstmetrovski — v 44. minuti pa je odpihal konec prvega polčasa kljub temu, da moštvo »Svoboda« strela s koto še ni izvedlo.

Letega dne dopoldne je mladinski

TELESNA KULTURA

MVC liga

Rudar (Trbovlje) : Mladost (Zabok) 3:0 p.f.

Nogometaši »Mladosti« iz Zaboka in »Rudarja« iz Trbovlje bi morali odigrati tekmo na igrišču »Zagoraca« v Krapini, vendar igrače iz Zaboka ni bilo. Tako je bila tekma odločena s 3:0 p.f. v korist »Rudarja«. Igrišče »Mladosti« v Zaboku je namreč zaprto zaradi izgradnje.

V nedeljo bodo nogometaši »Rudarja« igrali doma proti »Dravi« iz Pruja.

KOSARKA

Tudi kosarkarji so se pričeli s prijeteljskimi srečanji. Tako so kosarkarji trbovjskega »Rudarja« tekmovali v Mariboru proti ekipi »Branika« in zmagali s 73:62 (44:39).

Kosarkarji »Proietarja« iz Zagorja so pa gostovali na Vrhniki, kjer so premagali tamkajšnjega »Partizana« z 89:65 (32:27). Prav tako uspešno so bili tudi pionirji »Proietarja«, ki so svoje sovratnike iz Vrhnike premagali s 46:15 (27:5).

Radeški taborniki so izboljšali svoje delo

Taborniška organizacija v Radeškem je začela novo življenje. Po jenski letni skupščini društva, na katerem so temeljito pregledali svoje delovanje, je nov odbor Rodu savskih brodarjev krepko poprijel za nadaljnje delo.

Ker organizacija taborniškega rodu v Radeškem ni bila izvedena točno po navedenih in statutu taborniške zveze, je nova rodova uprava storila vse potrebno in ustanovila štiri taborniške družine: eno družino sestavljajo medvedki in čebelice, v ostalih treh družinah pa se večinoma zbirajo dijaki. Starši člani so organizirali v klubu, ki bo moral svoje delo tudi malo poživiti.

Glavno skrb pa je treba osredotočiti na celico organizacije — to je na vod. Ta se mora neprestano gibati. Zato je treba tu največ pomagati, da v svojem delu ne popusti. Ta pomoč pa mora biti stalna, sistematična in pa taka, ki jo rodni ljubizen do naraščajoče mladine, taborniške organizacije in naše domovine.

Sveda bi bilo zelo napačno, če bi trdili, da doslej ni bilo nič sgorjenega. Ne, le vse delo je ležalo samo na ramenih nekaj poštovnih tovarnišev, ki so neustrašno delali. Saj je zahtevalo taborniško okolje 100 članov in imelo 12 članov na II. zveznem zletu v Palah mnogo dela in skrbi. Obe akciji sta uspeli v splošno zadovoljstvo.

V bodoče naj bi bile podobne akcije nagrada za že dosežene uspehe in spodbuda za nadaljnje delo.

J. K.

MLADINSKO NOGOMETNO PRVENSTVO LNP

V nedeljo se je pričelo mladinsko nogometno prvenstvo LNP, v katerem sodelujejo tudi mladinci trbovjskega »Rudarja«. Rudarjevci so visoko odpravili svojega nasprotnika »Papirničarja«, in sicer s 8:0 (3:0).

Ostali rezultati so bili naslednji: Krim : Odred 2:1, Ljubljana : Slovan 3:0, Domžale : Ilirija 0:0. Lestvica po VIII. kolu je sledeča:

		točk
1. Rudar	8 7 0 1	33:8 14
2. Odred	8 5 1 2	30:12 11
3. Slovan	8 5 0 3	26:20 10
4. Ilirija	8 3 3 3	12:17 8
5. Ljubljana	8 2 3 3	20:17 7
6. Papirničar	8 3 1 4	25:32 7
7. Krim	8 2 2 4	21:30 6
8. Domžale	8 0 1 7	6:37 1

KUPUJTE IN NAROČAJTE

„ZASAVSKI TEDNIK“

I. Z.

LASTNIKI MOTORNIH VOZIL — POZOR!

Lastnikom in upraviteljem motornih vozil sporočamo, da registracija motornih vozil za zamudnike ne bo dne 21., 22. in 23. aprila 1958, kot je bilo objavljeno, ampak 28., 29. in 30. aprila t. l., in sicer:

dne 28. aprila 1958 v BREZICAH,
dne 29. aprila 1958 v KRŠKEM in
dne 30. aprila 1958 v TRBOVLJAH.

(iz pisarne TNZ Trbovlje)

PEVSKI ZBOR SVOBODE II iz HRASTNIKA

proslavlja 50-letnico svojega delovanja v nedeljo, 13. aprila 1958 ob 17. uri v dvorani Kemične tovarne v Hrastniku.

Vijudno vabljeni!

Kinematografi

Kino »Delavski dom« v Trbovljah: 11. do 14. aprila ameriški barvni kinemaskopski film »Desiree«; od 15. do 17. aprila pa jugoslovanski film »Naka pota se razidejo«.

Kino »Svoboda« — Trbovlje II: od 11. do 14. aprila francoski kriminalni film »Podzemlje Pariza«.

Kino »Svoboda« Videm-Krško: 12. in 13. aprila ameriški barvni vstavljeni film »Nismo mi angeli«; 15. in 17. aprila italijanski film »Bogati Napoli«; 19. in 20. aprila italijanski film »Prepovedane zvez«.

Kino Brežice: 11. aprila francoski film »Bigamist«; 12. in 13. aprila ameriški barvni kinemaskopski film »Trile noviči« v vodnjaku; 14. in 15. aprila italijanski film »Smo ljudje ali kaplari«; 16. in 17. aprila ameriški barvni film »Moj volutek«; 18. in 19. aprila angleški barvni film »Richard III«.

MALI OGLASI

MESAN GOZD v bližini Sentjanja (Srednik) ugodno prodam. — Naslov v upravi lista.

POCENI PRODAJ Diesel motor znamke »Deutz« in mlatinico znamke »Hoferschranze«. — Alojz Abram, Arnovo selo 3. Artiče.

ZAHVALA

Državnemu zavarovalnemu zavodu, podružnici v Krškem, se najlepše zahvaljujemo za izplačilo neugodnega zavarovanja v znesku 570.000 din., katero mi je bilo izplačano ob tragični izgubi ljubljenega moža in očeta. Istovestno priporočam, da se vsakdo pravčasno zavaruje pri DOZ, kajti nihče ne ve, kjer ga čaka nesreča.

Marija Kranjc, Artiče

Celjsko-zasavska nogometna liga

Nogometaši »Bratstva« iz Hrastnika so imeli v nedeljo v gosteh svoje soimenjake iz Rogatica. Po tehnično boljši igri so Hrastniki odločili tekmo v svojo korist s 4:0 (1:0). V prvem polčasu so se gostje svojem nasprotniku krepko upirali, v drugem pa popustili. Tako je zmagalo boljše moštvo.

V nedeljo bodo sledeče tekme: v Trbovljah: Svoboda (Trbovlje) — Olimp (Celje); v Velenju: Rudar (Hrastnik) — Rudar (Velenje); v Celju: Celje — Brežice; v Šoštanju: Usnjari (Šoštanj) — Sloga (Trbovlje); v Hrastniku: Bratstvo (Hrastnik) — Kovinar (Štore); v Rogatu: Proietar (Zagorje) — Bratstvo (Rogatec).

Rešitev nagradne posetnice iz 13. številke

Pravilna rešitev nagradne posetnice se glasi: SEVNICA, Zreb je prisodil nagrado za rešitev vizitke Rudolfu SOVRE-TU, dijaku I. razreda niž. gimnazije, pošta Dol pri Hrastniku, nadalje Veri VEEER, učenki 4. a razreda osnovne šole, pošta Sevnica, Poljska pot 23, Obena bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim pionirjem in pionirkam, ki jim žreb žal ni bil naklonjen, za poslano rešitev in pozdrave prisrčna hvala.

UREDNIŠTVO.

Nova nagradna uganka za pionirje

Poskusite rešiti naslednjo uganko. Mislimo, da ne bo preveč težka za naše pionirje:

Glavo ima, noge ima, nima pa repa, zviše se, zbode te, kadar je kepa.

Rešitev uganke nam prinesite ali pa pošljite po pošti na uredništvo do nedelje, 20. aprila opoldne. Tudi za to uganko imamo pripravljeni dve lepi knjižni nagradi, ki ju bomo razdelili po odločbi žreba.

Ko nam boste odgovorili, ne pozabite navesti razen svojega imena in priimka tudi razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem mladim bralcem lepe pozdrave!

UREDNIŠTVO.

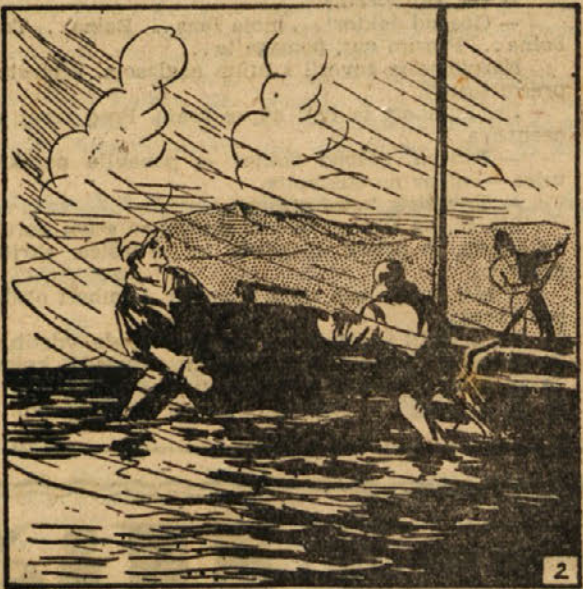
Krištof Dimač

PO POVESTI JACKA LONDONA

Rise: J. Spitaler

1. Skoro nepretrgano je pihal močan veter z jezera in Dimač se je pod silo njegovih sunkov ob obrežju opotekal. V sivi jutranji megli je bilo videti, kako so kakih dvanaest čolnov nakladali z blagom, renesmen preko Chilhoosa. Čoln, ki je bil že naložen, je pravkar odrinil od brega in Dimač se je ustavil, da bi ga opazoval.

2. Veslači odhajajočega čolna so brodili v visokih škornjih in ga pošakali v globokejšo vodo. To so napravili dvakrat, kajti ko so splezali v čoln, niso mogli dovolj hitro priti za vesla in veter ga je spet pognal k obrežju, kjer je v pesku nasledel. Tretji poskus je bil bolj srečen. Z velikim naporom so možje veslali s težkimi vesli in se počasi odmakali od obrežja.

3. Kamor je Dimač pogledal, povsod so imeli polne roke dela. Ljudje so garali z obupno vztrajnostjo, kajti zima je že trkala na vrata in nihče ni vedel, če bodo lahko prebrčali dolgo vrsto jezer, preden zamrznejo. Pa vendar sta gospoda Sprague in Stine še sladko sanjala, ko se je Dimač približal njunemu šotoru.

Na osnovi odločbe ObLO Trbovlje št. 05/8—1243/1 z dne 30. marca 1958

OBVEŠČAMO

vsa podjetja in trbovjsko javnost, da se prepoveduje vsako odlaganje odpadkov, smeti, pepela, zemlje, gramozja in drugo v strugo Trbovjskega na sektorju od izliva v Savo do rudniške žage Trbovlje. Odlagališče je za Savo, med slapom in graščino Potjorek. Kršilci bodo kaznovani.

KOMUNALA TRBOVLJE

Komisija za razpis mest direktorjev podjetij pri OBLO ZAGORJE OB SAVI razpisuje

MESTO DIREKTORJA

Gradbenega podjetja Zagorje ob Savi

Pogoji: gradbeni inženir s 5-letno prakso ali gradbeni tehnik z 10-letno prakso. — Plača po tarifnem pravilniku. Vloge je poslati do 30. aprila 1958 na občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi. — Priložiti je še življenjepis, spričevala in opis dosedanjega službovanja.

Komisija za razpis mest direktorjev podjetij pri OBLO ZAGORJE razpisuje

MESTO DIREKTORJA

Industrije gradbenega materiala Zagorje

Pogoji: gradbeni inženir z 10-letno prakso, plača po tarifnem pravilniku. Vloge je poslati do 30. aprila 1958 na OBLO Zagorje ob Savi. Priložiti je še življenjepis, spričevala in opis dosedanjega službovanja.

Upravni odbor KOMUNALNE BANKE TRBOVLJE razpisuje na podlagi člena 31 do 41 Zakona o javnih uslužbenih 15. člena statuta Komunalne banke Trbovlje delovno mesto

pomočnika direktorja banke

POGOJ: popolna srednja šola ali najmanj 3 leta službe na takšnem ali višjem položaju.

Delovno razmerje in prejemki se urejajo po določilih Zakona o javnih uslužbenih in statutu Komunalne banke Trbovlje.

Vloge s podatki je nasloviti na upravni odbor Komunalne banke Trbovlje v 15 dneh po objavi tega razpisa

OPEKARNA BREŽICE, BREŽICE

proda

leseno pokrito lopo

velikosti 54×14 m. to je 756 m².

Lopa je v dobrem stanju, primerna za skladišče ali podobno.

Informacije dobite v Opekarni Brežice.

Informativna cena 1.600.000 din.

OBVESTILO

Obveščamo cenjeno občinstvo, da smo odprli NOV MODERNI BRIVSKO-FRIZERSKI LOKAL v stavbi K-4 v Trbovljah.

Postreženi boste hitro in solidno. — Delovni čas od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

UPRAVA BRIVNIC, Trg. F. Fakina 2, Trbovlje.

Obvestilo staršem!

V dneh od 15. do 17. aprila 1958 bo na območju občine Trbovlje ponovno cepljenje otrok proti davici in kozam. Popolno cepilni (2 injekciji) bodo otroci, ki so prejeli prvo dozo cepiva že pred 1 mesecem.

Vzpredno s predloškimi otroci bodo cepljeni proti kozam in davici tudi učenci osnovnih šol Dobovec, Čede in Partizanski vrh, ki so pričeli obiskovati prvi razred v šolskem letu 1957-58.

Razpored cepjenja je sledeč:

1. Otroški dispanzer Trbovlje, dne 15. aprila 1958 od 14.—18. ure.
2. Osnovna šola Trbovlje II, dne 16. aprila 1958 od 14.—18. ure.
3. Osnovna šola Čede, dne 17. aprila 1958 ob 8. uri.
4. Osnovna šola Dobovec, dne 17. aprila 1958 ob 10. uri.
5. Osnovna šola Partizanski vrh, dne 17. aprila 1958 ob 15. uri.
6. Ambulanta Bevkovo, dne 17. aprila 1958 od 14.—18. ure.

Točen čas in kraj cepjenja je posebej označen na pozivih. Udeležba na cepilnih je obvezna, ker le druga injekcija lahko zaščiti otroke pred davičnim obolenjem.

Ob. LO Trbovlje, odd. za zdravstvo

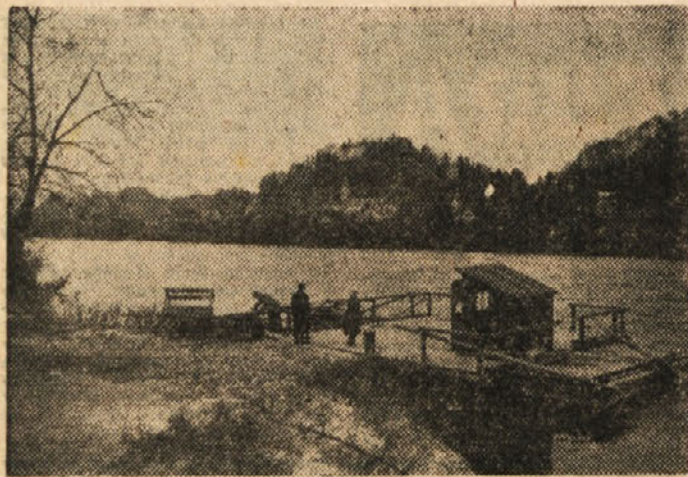
PODJETJE »ELEKTRO-TRBOVLJE«

sprejme takoj in službo:

VEČ KVALIFICIRANIH ELEKTROMONTERJEV, VEČ POLKVALIFICIRANIH ELEKTROMONTERJEV in VEČ DELAVCEV za težka dela.

Interesenti naj se zgledajo osebno v upravi podjetja v Trbovljah. Gimnazijska cesta št. 23, ali pa pošljejo prošnje s kratkim življenjepisom. — Stanovanj ni na razpolago.

»ELEKTRO-TRBOVLJE«, TRBOVLJE.

VOZNAJA S BRODOM CEZ SAVO PRI SEVNICI JE PO SVOJE ZELO ZANIMIVA. V OZADJU SE VIDI SEVNICA

FLORENTINA

48. nadaljevanje

V številnih časnikih in publikacijah so se pojavile fotografije obeh izdajalcev. Zdaj so ju poznali vsi Belgijci. Prosper in Florentina se nista mogla več skrivati, na vsakem koraku je na njihju prežala smrt. Izdajalca po več tednov nista upala na ulico, kadar pa sta le šla, sta bila venomer v spremstvu Nemcev in v avtomobilu. Izmišljala sta si vse polno trikov, da bi ohranila življenje. Celo dvojnika sta našla, ki sta ju dobro plačala, da bi prevarila pripadnike Pokreta odpora. Prosper je celo našel človeka, ki je za dobro plačilo odsekal svoj prst, ki je manjkal Prosperju, samo, da bi bila podobnost čimvečja.

Nekega dne so se v ulici Rue Forester, pred hišo penzionara »Pri Florentini«, našli ljudje v plavih uniformah, oblekah, ki so jih nosili delavci mestnega gradbenega podjetja. Pripeljali so se z vozilom, z vsem potrebnim orodjem. Morali bi popraviti pločnik pred hišo. To so bili pripadniki Pokreta odpora, ki so prežali na izdajalca. Vendar so zaman čakali. Prosper in Florentina že zdavnaj nista več zahajala v to ulico. V gozdičku, pri Sineju, sta kupila osamljeno hišo in tod prirejala pirovanja. Tod je vsak večer teklo vino, šampanjec in druga draga vina. Kot da sta stila, da se bliža njun konec, pa sta hitela, da bi še kolikor mogoče več imela od življenja.

Pokret odpora je zvedel tudi za njuno novo bivališče. Nekega mračnega večera se je v okolico hiše pripelazilo več oboroženih ljudi, ki so napravili zasedo. Imeli so točna obvestila. Nocoj se bosta Prosper in Florentina vrnila v svojo hišo. Ljudje so nestrpnost čakali.

Naenkrat — ropot motorja.

— Prihajajo — dé eden iz skupine.

Cetvorica dvigne svoje strojne revolverje. Vozilo prihaja vse bližje... Cetvero revolverjev bruha smrt v vozilo. Avtomobil se zaleti v neko drevo. Belgijci zletijo iz svojega skrivališča. Ko odprejo vrata, vidijo petorico Nemcev, toda med njimi ni obeh iskanih izdajalcev.

Florentini in Prosperju postajajo tla vedno bolj vroča. Se vedno so iskali dvojnike. Bežala sta iz mesta v mesto, iz kraja v kraj, toda nikjer nista smela ostati več kot dva, tri dni. Pripadniki Pokreta odpora, ki jima bili vedno na sledi. Nekega dne so govorili, da so našli Florentino mrtvo sredi neke ulice v Bruslju. Toda to ni bila prava Florentina, bila je njena dvojnica. Ubil jo je eden izmed tisočev pripadnikov Pokreta odpora, ki so se zakleli, da bodo ubili Florentino.

Nobena rafiniranost ni mogla več rešiti Prosperja in Florentine. Zavezniki so se izkrcali v Franciji. Prosper in Florentina sta pobegnila v Nemčijo, da bi tam našla mir. Z njima so pobegnili tudi ostali banditi.

In ravno tu v Nemčiji jih bo doletela usoda. Tu, med ruševinami Würzburga, se bo dvignila zavesa nad poslednjim delom drame.

Würzburg, junija 1945... N. vratih zdravnika dr. Lamberta pozvoni zvonec. Dr. Lambert odpira. Previdno, kajti v teh dneh človek ni nikjer dovolj previden.

— Gospod doktor! — pravi glas nekega neznanca. — Da, kaj hočete?

— Gospod doktor!... moja žena... Bolna... Težko bolna... Prosim vas, pomagajte...

Neznanec je govoril s tujim naglasom. V mestu je precej tujcev. Dr. Lambert še bolj odpre vrata. Pred seboj vidi neznanca.

— Prosim, gospod doktor — ponavlja neznanec, tujec — nikar ne odklonite.

— Trenutek, takoj pridem. Sita sta po temnih ulicah, pustila za seboj porušeni del mesta in prišla do gozda in do hišice, skrite v grmovju.

V hiši je bila ena sama soba. Dr. Lambert obstane kot vkopan.

Na postelji je ležala neka žena — blede, vdrtih oči. Dr. Lambert pride k postelji in pregleda bolnico. Takoj spozna bolezen — tuberkulozo.

Konec sledi.

MAJHNE SO TE STVARI...?

Na nam je razdobje, značilno po razgibani dejavnosti. Večer za večerom so se zbirali na tem zdaj na onem sestanku. Na njih so državljani razpravljali o mnogočem. Govorili so o sto in sto problemih, ki jih občutili kot potrošniki dan na dan. Slišali smo številna mnenja proizvajalcev, ki so obenem tudi potrošniki. Vrsto koristnih predlogov in pripomb, za katerih rešitev ne bi bilo treba niti dinarja. Tudi ob branju pisma Izvršnega komiteja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije so razpravljali o tem. Sicer je res, da so to vsakodnevne in skoro manjpomembne stvari. Čeprav pa so vsakodnevne in manjpomembne, pa le prizadenejo našega delovnega človeka.

Res je, da sta ravno trgovina in obrt v našem trboveljskem okraju najmanj napredovali v zadnjem času in da sta to dve najmanj obdelani področji našega gospodarstva. Res je tudi, da za kakšno izboljšavo ali modernizacijo ni bilo sredstev. Če pa že nismo urejali lokalov, prostorov in delavnic, pa bi morali z vsim močnim težiti za tem, da bi uslužbenec teh podjetij odpravil lagodnost in malodušje, ki se je zakoreninila v njih. To njihovo največje napako — premajhno, skoro nezadostno skrb za potrošnika, za našega delovnega človeka.

Ali res nismo ničesar pridobili? Ali se res nismo ničesar naučili? Vsi smo delavci, ki moramo dan za dnem na svojih delovnih mestih delati. Na ta ali na drugi način. Se posebej odgovorno delo pa imajo tisti, ki imajo opravka z ljudmi. Tem je neogibno potrebna zavest, da imajo tudi oni opraviti s človekom. Z našim socialističnim človekom, ki je največje bogastvo naše nove družbe.

Resnici na ljubo je treba priznati, da vsi skupaj vse preveč razpravljamo in razmišljamo o teh senčnih straneh poslovanja naših uslužnostnih obratov. Dajmo premalo predlogov, nasvetov in premalo nadzorujemo uresničanje naših predlogov in sklepov. Saj je znano, da gredo ravno naši predlogi, kar zadeva to, največkrat v koš. Zakaj to? Res je sicer, da se je ponekod stvar, kar se tiče postrežbe in odnosa do potrošnikov, izboljšala. Predvsem se v trgovski mreži, kjer potrošnika vlijudo in toplo sprejmejo in ga potem tudi največkrat povoljno postrežejo.

Morda bo kdo rekel: pustimo te slabe strani! Denimo jih med staro šaro. Res je, da je lahko šibati in bičati. Šibanje pa, ki ima določen vzgojni smoter, pa je vedno in povsod dobrodošlo in koristno.

Sedaj pa kar korajžno z nami na pot. V pomladansko razpoloženem sončnem trboveljskem okraju vam hočemo pokazati nekaj takih senc. Ste pripravljeni?

Najprej se pomudimo v Zagorju, točneje povedano v počitniškem domu sindikata zagorskih rudarjev na Izlakah. Ura je dvajset in deset minut. Delavnik zvečer. Običajen, kakor po navadi. Natakari se nekam prijazno pristopi k naši mizi. »Kaj bi radi?« Začudili smo se. Kljub temu: »Trikrat po dva jajčka na oko.« »Pili ne boste nič?« Se drugo presenečenje. »Za sedaj nič.« Minilo je pet minut. Morda še več. Sedaj se spet pojavi natakari. Malce bolj prijazen kakor prej. Le kaj skriva? Ne vemo. Nekaj pač mora biti, od kod sicer ta vjudo. »Oprostite! Jajčkov jekrivi.

TOLE TOVARISHO V SENOVSKI POSLOVALNICI »PRESKREBA« SMO VPRAŠALI, KAKO JE ZADOVOLJNA Z IZBRO BLAGA? ODGOVOR JE BIL POVOLJEN

zmanjkalo. Imamo samo še štiri. Malo smo se začudili. Nič zato. Bo pač nekdo ostal brez zaželenih večerje. Povečerja smo in plačali zapitek. Bili smo silno presenečeni. Od doma, ki velja tako rekoč za »boljši gostinski obrat«, kaj takega res nismo pričakovali. Skoro bi se pozabili napisati. Taisti večer, ko smo se mi mudili na Izlakah, natakari ni prinesel gostu, ki je naročil suho kranjsko klobaso in kumarice, poleg noža še vilice. Pozabljenost? Verjetno ne. Skrajno malomeren in neodgovoren odnos natakarija do gostov.

Morda mi boste zamerili. Pusti te suhoparne in kratke zgodbe. Ne pozabite: to je le ena izmed mnogih resničnih dogodivščin, ki se dan za dnem porajajo v našem okraju. Malodušnost. Lagodnost. Gost. Ti pa lepo čakaj na milost in nemilost uslužbenec. Prenašaj mirno jezo in nejevoljo in ne bodi užaljen, če boš morda sedel četrte ure ali pa še dlje v gostinskem lokalcu, ne da bi te vprašali, kaj želiš. Kaj hočeš. Pojdi v restavracijo hotela »Turist« v Trbovljah in prepričaj se boš lahko sam na svoje oči. Bodi potrpežljiv in čakaj.

Ali morda res nismo v tem pogledu zgolj »sence«, kakor mi je pred dnevi v razgovoru dejal prijatelj. Pristavlja je še pozneje: sence in nič več. Ali je res dovolj to, da prinašamo v te obračte denar? Sami pa potem ne smemo zahtevati tisto najosnovnejše, kar bi po vseh napisanih in nenapisanih odnosih človeka s človekom lahko zahtevali oziroma bolje povedano: pričakovati. Sami, prav sami smo temu nismo. »Oprostite! Jajčkov jekrivi.

MLADINSKI ORKESTER NA SENOVM SE LEPO UVELJAVLJA

V Brežicah smo obiskali tamno »Kavarno«. Več kakor pet minut smo morali čakati, da je prišla natakarija. Pozdravili smo jo. Komaj da nam je odzdravila. Nato osorno: »Zelite?« »Brizganec z malinovcem.« Čez čas smo ga dobili. Brizganec z malinovcem. Imeli smo čas, da smo ugotovili, da jim je tu skrb za goste deveta briga. Razmetani stoli. Nepobrisane in nepogrnjene mize. Polni pepelniki cigaret-nih ogorkov. Račun. Samo petdeset dinarjev. Se na plačilo smo morali čakati. Tudi sami smo se to pot uvrstili med sence. Med sence, ki potrpežljivo čakajo. Med številne tiste, ki so ta dan obiskali brežiško kavarno.

V istem mestu. V mesnici poleg poslopja občinskega ljudskega odbora. Gneča. Uvrstili smo v vrsto in čakali. Deset dekagramov salame. Imamo samo navadno. Najcenejšo. Boljše je zmanjkalo. Zadovoljiti smo se morali z navadno, najcenejšo salamo. S tisto, ki nam jo je mesar odrezal z nožem, s katerim je pravkar rezal meso in jo držal z rokami, s katerimi je pravkar odpiral meso. In grabil kosti na koščke mesa s klade za sekanje. To pa se ne dogaja samo v Brežicah. Povsod. Po vsem trboveljskem okraju.

V našem trboveljskem okraju že nekaj časa više na zidovih gostišč različne emajlirane tablice z napisom »Turistični informator«. Gostje in domači izletniki so teh tablic veseli. Se bolj bi bili veseli, če bi uslužbenec teh gostišč vedeli, kar se od »turističnega informatorja« pričakuje in zahteva. Tako pa smo na žalost, lahko samo ugotovili, da v glavnem ti »turistični informa-

torji ne vedo, koliko kilometrov je do najbližjega kraja. Ne vedo niti za kraje, pomembne iz narodnoosvobodilne borbe niti za naravne lepote in druge privlačnosti tam okoli. V gostilni Radej v Dvorcih 3 pri Brežicah nam ob obisku niso mogli natančno povedati, koliko kilometrov je do Bregane in kdaj odhaja avtobus proti Bregani. Priznati pa moramo, da so vedeli za prihod avtobusa k njim in za odhod. To se ni zgodilo samo v Brežicah. Tudi drugje ni nič bolje.

Posredi vsemu je lagodnost. Kaj bi bilo, če bi se stvar enkrat zasukala. Nič ni čudno po vsem tem, da naši ljudje zahajajo raj-

Zgodba v sliki

Politični mozaik

NOVA CESARICA

Na obzoru je velik dogodek, ki bo polnil prve strani zahodnih časnikov. Cesarica Soraja se namreč mora ločiti od svojega moža, iranskega šaha Pahlevija. Ona se mušič sedaj v Bonn pri svojem očetu, iranskem ambasadorju v Zahodni Nemčiji z naročili: »Privolite k moji odločitvi, da vzamem še eno ženo, ki mi bo dala naslednika — ali pa se odločite za ločitev.« To je cesarska odločitev, ki se ne more preklicati.

Oče svetuje svoji hčerki, naj bo v odločbi bojevit. Medtem pa je ona — kakor pišejo časniki — pripravljena, da se loči, ker ne more postati mati in — ker je na vidiku visoka odpravnina...

UŽALJENI SKANDINAVCI

Priprave za otvoritev svetovne razstave v Bruslju se bližajo kraju. Novinarji so opazili, da je razstaveni prostor topografsko podoben kravi, zato sedaj razstavi tudi pravijo »La Vaches« (krava). — No, zanimivo je naslednje: med 45 državami, ki se bodo predstavile svetu na »Kravi«, ne bo dveh sosedov: Danske in Švedske. Prva je užaljena, ker so Belgijci raje kupovali maslo od Holandije, prezirajoč danske ponudbe, druga pa je solidarna s svojo skandinavsko sosedo.

In tako bo »Krava« ostala brez poznane danske sira in masla...

NENAVADEN AMBASADOR

Pred dnevi je bilo v palači Zveze narodov v New Yorku nenavadno živahno. Ne zaradi kakšnega političnega dogodka, pač pa zaradi tega, ker se je generalnemu sekretarju Ham-marskjöldu predstavil neki novi, neobičajni ambasador. Gre za princega Ali Kana, očeta sedanjega Aga Kana bivšega moža Rite Hayworth, moža, ki je svetu poznan kot menden človek prve stopnje, a ne kot diplomat. Sedaj hoče v Zvezi narodov reprezentirati Pakistan. In prav to je bil stvar čudno. — Ta mož je bil pred vojno kratak čas diplomat, medtem ko je bila njegova žena še del Britanskega imperija. On je polkovnik in je med vojno služil v francoski, britanski in ameriški vojski.

Ali je nova služba samo kaprica brezposelnega bogataša?

AGATHA CHRISTIE

23

Hiša na sipini

KRIMINALNI ROMAN

Nagibi: jih ni.

E. Mrs. Croft. — Sumljive okolnosti: nobene.

Nagibi: jih ni.

F. Mrs. Rice. — Sumljive okolnosti: priložnost. Pozvala je Nick Buckley, naj ji prinese njen plašč. Predhodno je skušala vzbuditi vtis, da je Nick lažnik, da bi se ji ne verjelo pripovedovanje o neizgovorah. Za časa teh nesreč ni bila v Tavistocku. Kje je bila?

Nagibi: koristiljubje? Zelo omejeno. Ljubosumnost? Mogoča, vendar neznana. Strah? Prav tako mogoče, vendar neznano.

Pripomba: pogovoriti se z Nick o tem. Nejasnosti razčistiti. Možnost vpliva nesrečnega zakona Frederice Rice.

G. Lazarus. — Sumljive okolnosti: kupna ponudba za sliko. Pravi, da so bile avtomobilske zavore v redu (po izjavi Mrs. Ricejeve). Se je lahko zadrževala v sosesčini že pred petkom.

Nagibi: nobeni, v kolikor se ne bi okoristila z odkupom slike. Pripomba: poizvedba, kje se je Lazarus zadrževal pred prihodom v St. Loo; enako, kako stoji finančne zadeve firme Lazarus in sin.

H. Kapitlan Challenger. — Sumljive okolnosti: nobene. Ker je bil ves pretekli teden v bližini, je imel priložnosti za izvedbo neizgovor. Pojavil se je pol ure po umoru Maggie.

Vzroki: nobeni.

I. Mr. Vyse. — Sumljivi nagibi: ni bil v času, ko je padel strel v svoji pisarni.

Ugodna prilika. Upravičen dvom v njegovih izjavah o morebitni prodaji Nickine »Končnice«. Človek, ki zna brzdati svoj temperament. Bi znal vedeti za nahajališče pištole.

Nagibi: koristiljubje. Neznatno Ljubezen ali sovražnost? Mogoče. Strah? Neverjeten.

Pripomba: poizvedba, kdo je dal denar za hipoteke? Nato, kakšne je denarno stanje odvetniške pisarne Vyse?

K. Lahko je bil predviden kakšen K. v tem slučaju oddaljen, vendar vedno s kakšnim od poprej imenovanih povezan, lahko z A., B., D., E.

ali F. v slučaju kakšnega K. bi mogla I. Ellen to pojasniti na podlagi

premalega presenečenja ob sporočilu umora in njene pomiritve (čeprav čutiljo drugače ljudi njene vrste pri vsakem smrtnem primeru neko vznemirjenje), 2. napotilo, da sta si Avstralca najela vratarjevo hišico; lahko je 3. morebiten strah pred razkritjem kakšne skrivnosti, ali pa vpliv njene morebitne ljubosumnosti.

Medtem ko sem čital, sem čutil, kako me Poirot nenehno opazuje. »Dober angleški slog?« Je vprašal ponosno. »Vaš jezik obvladam pisмено veliko bolje kot pogovorno, dragi moj Hastings.«

»Mojsrsko delo je to,« sem toplo dejal, »ker so vse možnosti jasno obdelane.«

Vzel mi je list iz roke in se zamišljen zastrmel vanj. »Neko ime mi pleše pred očmi: Charles Vyse. On je imel najlepše priložnosti, a mi mu pustimo izbrati med dvema nagiboma. — Če bi bil to seznam dirkalnih konj, bi gotovo on štartal kot favorit, kaj?«

»Gotovo je Vyse najbolj sumljiv.«

»Vi imate nasloph navado, dragi moj Hastings, da najmanj verjetno predpostavljate. Isto zaradi tega, ker čitate preveč lahkih detektivk. Da se povrne nazaj k najinemu možaku — nasprotno temu govori zvitost zločina! In ne pozabite, kar sem vam že dejal prvi dan najinega bivanja tukaj: nagib ne more biti splošno znan, niti jase. To vam danes vnovič ponavljam.«

Z nenadno kretnjo je zmečkal list v keplec in jo vrgel na parket. »Ne!« je vzkliznil, medtem ko sem se jaz glasno upiral. »To listi sem jaz zame sestavljal. Zaman? — Ne, to ne bo povsem tako. Vsekakor pa me je razbistrila. Red in načrtnost!«

natančnostjo zvrstila dejstva. Nato sledi druga, kjer igra pomembno vlogo psihologija in nezmisljiva dela maleda sivega stančija. Svetujem vam, dragi moj Hastings, pojdite v posteljo.«

»Ne,« sem se ustavljal, le če tudi vi ležate. Sedaj vas ne pustim samega.«

»Vi, najzvestejši vseh prijateljev. Glejte, Hastings, pri razmišljanju mi pač ne morete pomagati. In jaz ne bom delal drugega, kot razmišljal.«

Odločno sem odkimal z glavo. »Morda bi hoteli kasneje en, ali drugo stvar z menoj pretresti.«

»Dobro, dobro, uklonim se zvestemu prijatelju. Potem pa vsaj sedite v ta udobni naslanjač.«

Na to sem pristal. Počasi je začela soba toniti in izginjati. Poslednje, kar mi je ostalo v spominu, je bil Poirot, ki je skrbno pobral zmečkan keplec papirja in jo vrgel v koš za papir.

Nato sem vsekakor moral trdno zaspati. Svetel dan je že bil, ko sem se prebudil.

Poirot je še vedno sedel na istem mestu v isti drži. Toda v njegovih očeh je žarel tisti mačje zeleni sij, ki sem ga tako dobro poznal.

Trd in neogljien sem se hotel zvrnati. Svoj čas nisem mogel spati na stolu, tokrat pa se je izkazalo prav koristno, kolikor se nisem zbudil ves omotičen in pospan. Takoj sem se zbistril in sem bil tak kot pred mnogimi urami, preden sem zaspal.

»Poirot,« sem zavriskal, »vaše razmišljanje je rodilo sadove!«

Prikimal je, se naslonil naprej in pričel s prsti bobnati po mizi. »Dragi moj Hastings, po tem, ko ste se lepo odpočili, mi odgovorite na sledeča tri vprašanja: zakaj je gospodična Nick poslednje dni tako slabo spala? Zakaj si je kupila črno obleko, ko je poprej nikoli ni nosila? Zakaj je rekla včeraj zvečer: meni ni do življenja... sedaj...?«

Zastrmel sem se vanj. S takimi vprašanji se še nisem dotaknil stvarne zadeve.

»Odgovorite, Hastings! Odgovorite!« je zahteval prijatelj.

»Kar zadeva prvo vprašanje, se spominjam, da je mala Nick v nekem pogovoru omenila, da je pred kratkim imela neke skrbi.«

»Res je, toda prehodne, kaj?«

Ker tega nisem mogel vedeti, sem takoj preskočil na drugo vprašanje, ki se je nanašalo na oblečilo miss Buckleyeve. »In črna večerna obleka... vsak pa ljubi kdaj pa kdaj spremembo.«

»Kot poročen mož ste na področju ženske psihologije presneto malo poznan, dragi moj.« je ugovoril Poirot majave z glavo. »Če misli neka žena, da ji določena barva ne pristaja, nikakor ne bo nosila takšne obleke. Za v bodoče si to dobro zapomnite, dragi moj.«

»No, potem pa morda črna pristoji njenemu razpoloženju glede na to, da je doživela te neprilike.«

»Ne, to nikakor ne pristoji — kajti ona je bila vedno ena. Umor njene sestrice jo je umrtvil, mučila se je s predsodki — vse to je naravno. Toda ne ono, drugo. Nick govori o življenju, kot o nečem brez-vrednostnem. To se nikakor ne more ujemati z njenim prejšnjim zadržanjem. Bila je trmasta in drzna, da... mojih besed ni jemala resno, da... in nato, ko se pri nju v hotelu ni mogla več obvladati, jo je postalo strah. Strah, Hastings — pazite, zato, ker je življenje vendarle lepo a ni hotela umreti.«

(Dalje prihodnjic.)